

Energinet.dk - nye vilkår for nødforsyning (metodegodkendelse)

Dato: 24.09.2007·Journalnr.: 4/0820-8901-0016

Resumé

1. Energinet.dk har anmeldt et nyt nødforsyningskoncept. Energinet.dk har ansvaret for forsyningssikkerheden af naturgas. Et element heri er det såkaldte nødforsyningskoncept, hvor forbrugere kan indgå aftale om i en nødforsyningssituation at afbryde deres gasforbrug mod en rabat. Muligheden for at afbryde forbrugere er med til at sikre, at alle forbrugere, som betaler den fulde pris, kan få leveret gas i tilfælde af en nødforsyningssituation? fx et brud på søledningen i Nordsøen.

2. Nødforsyningsydelseerne er en del af Energinet.dk's priser og vilkår for adgang til systemet. Energitilsynet skal godkende metoder for fastsættelse af priser og vilkår, inden priser og vilkår kan træde i kraft. Formålet hermed er at sikre, at metoderne er i overensstemmelse med naturgasforsyningsloven.

3. Nødforsyningskonceptet er Energinet.dk's metode for fastlæggelse af priser og vilkår for nødforsyningsydelsen. Derfor forelægges det nye koncept for Energitilsynet til godkendelse. Energitilsynet skal ikke på forhånd godkende de egentlige priser og vilkår for nødforsyning. Energitilsynet kan efterfølgende - ex post - behandle de konkrete priser og vilkår for nødforsyningsydelsen på baggrund af en klage eller af egen drift og her gribe ind, hvis priser og vilkår vurderes i strid med bestemmelserne i naturgasforsyningsloven.

4. Energitilsynet har godkendt Energinet.dk's nuværende metode for nødforsyningsydelsen i efteråret 2004. Det ny nødforsyningskoncept er ændret væsentligt i forhold til det tidligere. Energinet.dk har ændret konceptet, da det eksisterende koncept ikke sikrer, at Energinet.dk kan løfte sin forpligtelse om at varetage forsyningssikkerheden.

5. Der er en lang række u hensigtsmæssigheder i det eksisterende koncept. Den væsentligste er, at der er mulighed for at "snyde" med konceptet. I det eksisterende koncept er det transportkunderne (leverandørerne), der køber nødforsyningsydelsen og fordeler den mellem deres kunder. Nødforsyningsrabatten fungerer ifølge Energinet.dk som en konkurrenceparameter, således at en række forbrugere opnår rabat og indgår i nødforsyningskonceptet, uden de har reel mulighed for at blive afbrudt i en nødforsyningssituation.

6. Grundlæggende set tager Energinet.dk i den ny metode udgangspunkt i de samlede omkostninger ved at håndtere en nødforsyningssituation og lader alle forbrugere betale hertil via en volumenbaseret tarif. Energinet.dk giver en rabat til de forbrugere, der kan afbryde deres forbrug i en nødforsyningssituation, da de via deres afbrydelse bidrager til Energinet.dk's varetagelse af forsyningssikkerheden.

7. I det ny koncept sikres reel mulighed for at afbryde forbrugerne. I første omgang er det hensigten, at alene forbrugssteder med et forbrug over 10 mio. m³ naturgas årligt kan vælge at blive en nødafbrydelig forbruger.

8. Forbrugere, der kan afbryde hurtigt? i løbet af tre timer - får en større rabat (97 pct.) end de forbrugere der kan afbryde efter 36 timer (75 pct.). Rabatten fastsættes med udgangspunkt i de omkostninger de afbrydelige forbrugere giver anledning til. Endvidere er der indbygget et incitamentselement i rabatten for at sikre, at et tilstrækkeligt antal forbrugere vælger at afbryde efter tre timer. Af hensyn til forsyningssikkerheden er det afgørende for Energinet.dk at et tilstrækkeligt antal forbrugere vælger at afbryde efter tre timer (såkaldte hyperafbrydelige forbrugere).

SEKRETARIATET FOR
ENERGITILSYNET

Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby

Tlf. 4171 5400
post@energitilsynet.dk
www.energitilsynet.dk

9. Der har været rejst kritik af, at der nu indføres en volumenbaseret tarif for nødforsyning, hvor der før gjaldt en kapacitetstarif. Ændringen kan betyde, at der sker en omfordeling fra forbrugere med et jævnt forbrug, til forbrugere med et mere ujævnt forbrug. Konsekvensen kan ifølge Dansk Industri være, at det samlede gasforbrug i Danmark vil falde.

10. Nødforsyningsydelsen er en "forsikring", der sikrer, at forbrugerne får den mængde gas, der er behov for i en nødforsyningssituation. Hertil kommer, at Energinet.dk's omkostninger til at kunne opfylde nødforsyningsforpligtelsen også er relateret til den mængde gas, der forventes forbrugt i en nødforsyningssituation. Det er på den baggrund Energitisynets vurdering, at en volumenbaseret tarif for nødforsyning ikke er i strid med naturgasforsyningslovens bestemmelser.

11. Det kritiske i den ny metode er den fastsatte kubikmetergrænse på 10 mio. m³. Grænsen sikrer Energinet.dk tilstrækkelig gas i en nødforsyningssituation til at kunne levere gas til de øvrige forbrugere. Samtidig er det muligt for distributionsselskaberne at håndtere opgaven, da grænsen betyder, at kun ca. 40 forbrugssteder er omfattet. En lavere grænse vil øget antallet af forbrugssteder med flere administrative, IT-mæssige og operationelle opgaver til følge. Særligt i en implementeringsfase som nu er det vigtigt, at distributionsselskaberne - som fysisk og administrativt skal håndtere en række nye opgaver i konceptet - får mulighed for at erfare, om konceptet fungerer i praksis.

12. Omvendt kan grænsen virke diskriminerende for de relativt store forbrugere med et forbrug under 10 mio. m³ naturgas, som reelt har mulighed for at kunne afbryde deres forbrug af gas. Disse forbrugere (virksomheder) kommer til at betale mere for naturgassen end de virksomheder - som de måske er i direkte konkurrence med - der har et forbrug over 10 mio. m³. Dette skal imidlertid holdes op mod, at der er en række driftsomkostninger forbundet med at være afbrydelig forbruger. Endvidere kan disse virksomheder risikere tab ved mindre produktion og evt. indkøb af dyrere, alternativt brændsel m.v. i en given nødforsyningssituation.

13. Energitisynet finder, at forsynings sikkerheden spiller en afgørende rolle. Der er behov for et koncept der fungerer, med sikkerhed for at de relevante forbrugere kan afbrydes i en nødforsyningssituation. I den aktuelle situation i en implementeringsfase, finder Energitisynet det derfor ikke urimeligt, at grænsen er sat således, at relativt få forbrugssteder er omfattet, så konceptet kan køres ind.

14. Men Energitisynet finder, at det i længden ikke er rimeligt, at forbrugere med et relativt stort forbrug ? og som reelt kan afbrydes ? ikke får mulighed for at være omfattet. Energinet.dk bør derfor arbejde aktivt for at revidere kriterierne for, hvem der kan indgå nødafbrydelige kontrakter.

Afgørelse

15. Det meddeles Energinet.dk, at

16. Energitisynet finder, at Energinet.dk's metode til fastsættelse af priser og vilkår for nødforsyning overordnet set og i den aktuelle situation ikke er i strid med NGFL, jf. NGFL §§ 37 d, stk. 1 og 38, stk. 1, hvorfor Energitisynet, jf. NGFL § 36 a, stk. 1, godkender Energinet.dk's metode til fastsættelse af priser og vilkår for nødforsyning.

17. Det lægges ved godkendelsen til grund, at Energinet.dk inden 1. oktober 2008 reviderer kriterierne for, hvilke forbrugere, der kan indgå afbrydelige kontrakter. Kriterierne bør i videst mulig omfang give alle reelt afbrydelige forbrugere mulighed for at indgå nødafbrydelige kontrakter. Der skal her bl.a. tages hensyn til markedets funktion generelt, omkostningerne til håndtering af nødforsyningsforpligtelsen i forhold til en effektiv drift heraf samt til at procedurerne i eventuelle nødforsyningssituationer og test heraf er praktisk gennemførlige.

18. Det lægges endvidere til grund ved godkendelsen, at Energinet.dk inden næste tarifieringsperiode skal revurdere prisforskellen mellem hyper- og 36-timers afbrydelighed i lyset af erfaringerne med tilslutningen til de respektive afbrydelighedsprodukter. Energinet.dk skal informere Energitisynet om denne vurdering inden 1. oktober 2008.

Sagsfremstilling

Baggrund

19. Dette tilsynsnotat vedrører Energinet.dk's nye nødforsyningskoncept. Energinet.dk har ansvaret for transmissionssystemet på naturgasområdet. Derudover er Energinet.dk ansvarlig for naturgasforsynings sikkerheden, herunder en nødforsyningssituation. En nødforsyningssituation kendetegnes ved, at forsyningen af naturgas til det danske marked afbrydes helt eller delvis.^[1]

20. I en nødforsyningsituation skal forsyningen af ikke-nødafbrydelige forbrugere kunne opretholdes i tre døgn i særlig kolde perioder, der statistisk set forekommer hvert tyvende år. Forsyningen til ikke-nødafbrydelige forbrugere skal kunne opretholdes i 60 døgn i en normal vinter.[2] I en nødforsyningsituation er det bl.a. nødvendigt at en række store forbrugere (nødafbrydelige) forpligter sig til ikke at bruge naturgas.

21. Energinet.dk anmelder sin forsyningsikkerhedsstrategi til Energistyrelsen. Nødforsyningsydelseerne i det ny koncept er en del af Energinet.dk's priser og vilkår for adgang til systemet. Energitilsynet skal godkende metoder for fastsættelse af priser og vilkår inden de kan træde i kraft, jf. NGFL § 36 a.

22. Energitilsynet har godkendt Energinet.dk's nuværende metode for nødforsyningsstarif i efteråret 2004.[3] Det ny nødforsyningskoncept er ændret væsentligt i forhold til det tidligere. Energinet.dk har derfor genanmeldt sin ændrede metode for nødforsyningsydelse til Energitilsynet, jf. NGFL[4] § 40. Nødforsyningskonceptet har planlagt ikrafttrædelse den 1. oktober 2007.

23. Siden sommeren 2004 har Energinet.dk arbejdet på det ny nødforsyningskoncept i samarbejde med bl.a. distributionselskaberne. Aktørerne på naturgasområdet er løbende blevet orienteret på de såkaldte "Shippers Forum", hvor Energinet.dk er i dialog med markedsaktørerne på naturgasområdet.

24. I det nuværende nødforsyningskoncept gælder, at når transportkunderne/gasleverandører køber transportkapacitet for transport af gas i transmissionssystemet, køber de samtidig en nødforsyningsydelse. Nødforsyningsydelsen er en "forsikring" for at kunne få leveret gas i tilfælde af en nødforsyningsituation. Nødforsyningsydelsen er opdelt i primær og sekundær nødforsyning, hvor den sekundære er væsentlig billigere end den primære.

25. Bestilling af nødforsyning er i det nuværende koncept en del af transportkundernes kapacitetsbestilling. Transportkunderne kan dermed pulje bestillingen af nødforsyning. Hverken Energinet.dk eller distributionselskaberne kan se, hvilke forbrugere, der er afbrydelige. Det skyldes, at de enkelte forbrugere indgår i transportkundernes porteføljer. Energinet.dk kan derfor ikke verificere, hvorvidt de afbrydelige mængder, som transportkunderne bestiller, reelt ? dvs. rent fysisk ? kan afbryde sit forbrug i tilfælde af en nødforsyningsituation.

26. En stigende andel af transportkundernes transportkapacitet bestilles med afbrydelig nødforsyning. Dette harmonerer ikke med Energinet.dk's kendskab til markedets muligheder for reelt at afbryde i en nødforsyningsituation. Nødforsyningsrabatten fungerer ifølge Energinet.dk som en konkurrenceparameter, idet der aktivt "snydes" med konceptet, således at en række forbrugere opnår rabat og indgår i nødforsyningskonceptet ? uden at de reelt har mulighed for at blive afbrudt i en nødforsyningsituation. Dette er uhensigtsmæssigt, og har bl.a. ført til løbende underdækning i forbindelse med Energinet.dk's nødforsyningsregnskab.[5]

27. Endvidere er det Energinet.dk's opfattelse, at de enkelte transportkunder ved køb af nødforsyningsydelse har forskellige antagelser om temperatur og sandsynlighed for hændelserne. Dermed kan to forbrugere med ensartet forbrug ? men med hver deres gasleverandør ? have en meget forskellig afdækning i tilfælde af en nødforsyningsituation.

28. Der mangler endvidere klarhed over, hvordan afbrud af det afbrydelige marked skal ske i nødforsyningsituationer, i tilfælde af, at forbrugerne ikke selv lukker af. Transportkunderne har ikke kunnet præsentere Energinet.dk for en sammenhængende plan for, hvorledes de afbrydelige mængder konkret skal afbrydes i en nødforsyningsituation.

29. Det nuværende koncept omfatter ikke delvis afbrydelighed og stiller store krav om hurtigt afbrud. Ifølge Energinet.dk er dette ikke fleksibelt. Konkret kan det betyde, at nogle kunder kan "overdrive" deres evne til at kunne afbryde, alene med henblik på at opnå rabatten, mens andre kan afholde sig fra at bidrage, da det ikke er muligt kun at bidrage med delvist afbrydelige mængder.

30. Det eksisterende koncept er dermed ifølge Energinet.dk ikke egnet til at sikre, at Energinet.dk kan løfte sin forpligtelse om at sikre forsyningsikkerheden på det danske gasmarked ? hverken fysisk (dvs. med gas) eller økonomisk.

Det ny nødforsyningskoncept

Hovedlinierne

31. Det ny koncept bygger som hidtil på, at forbrugerne forsikrer sig ved, at Energinet.dk leverer gas i en nødforsyningsituation. Forbrugere er alle, der anvender naturgas til eget forbrug ? dvs. både villakunder, virksomheder, varmegærker etc. Alle ikke-timeaflyste forbrugere garanteres denne leverance af naturgas. De timeaflyste forbrugere (> 300.000 m³/år) dækkes som udgangspunkt også af denne garanti. Kun de større, time-aflyste for-

brugere > 10 mio. m³ pr. forbrugssted, har mulighed for at fravælge uafbrydelig nødforsyning. jf. boks 1.

Boks 1: Kernen i det ny koncept

Alle forbrugere betaler den samme forsikringspræmie for, at Energinet.dk leverer gas i en nødforsyningssituation. Betalingen er en volumentarif, som pålægges alle transporterede mængder. De største forbrugere > 10 mio. m³ naturgas kan vælge "forsikringen" fra, ved at være nødafbrydelig. Nødafbrydelige forbrugere får udbetalt en rabat direkte af Energinet.dk.

Kilde: Energinet.dk

32. De vigtigste elementer i det ny koncept er:

33. Der tilbydes flere nødforsyningskategorier: Energinet.dk oplyser, at der vil blive tilbudt tre forskellige nødforsyningskategorier: uafbrydelig nødforsyning (60 dage), 36 timers afbrydelig nødforsyning og hyperafbrydelig nødforsyning. Kategorierne kan kombineres til delvis afbrydelighed, hvilket ifølge Energinet.dk giver en øget fleksibilitet til forbrugerne.

34. Der stilles øgede krav til afbrydelige forbrugere. Energinet.dk oplyser, at afbrydelighedsforbrugere skal opfylde en række tekniske/kommunikationsmæssige kriterier. Det første år (2007/08) gælder det forbrugere (forbrugssteder) med et årligt forbrug på mere end 10 mio. m³, hvilket vil sige ca. de 40 største forbrugssteder.

35. Der måles på forbrugssted. Dermed sikres det ifølge Energinet.dk, at distributionselskaberne har mulighed for hurtigt at lukke et afbrydeligt forbrugssted, hvis det skulle blive nødvendigt i en nødforsyningssituation (dvs. såfremt forbrugeren ikke selv afbryder). Et forbrugssted kan have flere målersteder. En forbruger derimod kan have flere geografisk adskilte forbrugssteder, hvorfor det ikke er nemt at lukke en forbruger af.

36. Der udarbejdes direkte aftaler mellem Energinet.dk og forbrugere. Der opnås hermed fuld gennemsigtighed med, hvilke forbrugere der er afbrydelige, samt hvor store gasmængder, der kan afbrydes. Der skabes også geografisk klarhed over behovet for nødforsyningsydelser med mulighed for optimering.

37. Der vil blive foretaget test. Der vil blive gennemført årlige tests af de afbrydelige forbrugeres evne til at lukke af på de afbrydelige forbrugssteder. På den måde sikres det ifølge Energinet.dk, at nødforsyningsberedskabet er troværdigt.

38. Ansvar og krav bliver klart defineret. Energinet.dk fremhæver, at der i det ny koncept er en klar ansvarsfordeling ved evt. mislighold af aftaler. Endvidere bliver ansvar og krav i en given nødforsyningssituation klart defineret i konkrete aftaler mellem forbrugere og Energinet.dk.

39. Afbrydelige forbrugere opnår rabat for at tilbyde afbrydeligt forbrug. Energinet.dk giver en rabat på nødforsyningstariffen til afbrydelige forbrugere, som udbetales direkte af Energinet.dk. Rabatten giver incitament til at afbryde så store mængder, som muligt. Energinet.dk fremhæver, at der dermed ikke kan "snydes" med systemet, da rabatten på afbrydelighed bliver et kontraktuelt anliggende mellem Energinet.dk og forbrugeren ? og ikke et kommercielt forhandlingselement mellem forbrugere og gasleverandører.

40. Dette giver fuld gennemsigtighed og reel mulighed for at planlægge procedurer ved nødforsyningssituationer. Energinet.dk anfører endvidere, at der skabes direkte sammenhæng mellem forskellige forbrugeres betaling for nødforsyning og de ydelser de modtager i nødforsyningssituationer. Der sker dermed, ifølge Energinet.dk, en fair allokering af omkostningerne forbundet med nødforsyning.

Rollefordeling

41. Rollerne i det ny koncept er kort skitseret nedenfor i boks 2:

Boks 2: Rollefordeling i det ny koncept

Energinet.dk

Energinet.dk har det overordnede ansvar for nødforsyning/forsyningssikkerhed på det danske gasmarked

Energinet.dk har ansvar for at erklære nødforsyningssituation til markedet

Energinet.dk har det overordnede ansvar i nødforsyningssituationer

Energinet.dk overtager dermed al transport af gas til det danske marked i nødforsyningssituationer

Energinet.dk overvåger afbrydelige forbrugere tilsluttet transmissionsnettet (>80 bar) samt eventuelle hyperafbrydelige forbrugere tilsluttet distributionsnettet.

<p>Gasleverandører:</p> <p>Har ansvar for at informere forbrugere om nødforsyningskonceptet og gennemføre salgsarbejde over for de største forbrugere (det første år forbrugere med et årligt aftag på mere end 10 mio. m³)</p> <p>Har ansvar for at indgå aftaler om nødforsyning, men alene med de relevante forbrugere på vegne af Energinet.dk</p>
<p>Distributionsselskaberne:</p> <p>Har ansvar for overvågning af afbrydelige forbrugeres (ikke hyperafbrydelige forbrugere) forbrugsdata i nødforsyningsituationer og dermed datasikkerhed/kvalitet</p> <p>For at lukke forbrugere tilsluttet distributionsnettet af efter "bedste evne", når Energinet.dk anmoder om, at forbrugeren skal lukkes af</p>
<p>Forbrugere:</p> <p>Har ansvar for at indgå aftaler om afbrydelig nødforsyning direkte med Energinet.dk</p> <p>Har ansvar for at lukke af i henhold til aftalt afbrydelighedsprofil og efter aftale med Energinet.dk</p>

Kilde: Energinet.dk

42. Energinet.dk har oplyst, at det afgørende for Energinet.dk har været at sikre en effektiv information til forbrugeren, samtidig med at fortrolig og forretningsfølsom information bliver håndteret på den rigtige måde. Energinet.dk gør endvidere opmærksom på, at da konceptet på sigt skal bredes ud til flere forbrugere, er det naturligt, at gasleverandøren spiller en central rolle.

Kubikmetergrænsen > 10 mio. m³

43. I det ny koncept kan alene forbrugere med et forbrugssted, hvor forbruget er større end 10 mio. m³ naturgas pr. år vælge afbrydelig nødforsyning.

44. Aftaler om afbrydelighed med de største forbrugere er et essentielt element i nødforsyningskonceptet. Uden de største forbrugeres assistance (mod betaling), kan Energinet.dk ikke løfte sin opgave om at forsyne det øvrige danske marked med naturgas i en nødforsyningsituation.

45. Det er ifølge Energinet.dk uhensigtsmæssigt, at Energinet.dk ikke kan være sikker på, at de nødvendige mængder gas bliver afbrudt af forbrugerne i en nødforsyningsituation. Energinet.dk stiller derfor i det ny koncept en række krav til forbrugere, der ønsker afbrydelig nødforsyning. Dette er baggrunden for, at det kun er forbrugssteder med et årligt forbrug > 10 mio. m³, der kan vælge afbrydelig nødforsyning.

Objektive kriterier

46. Da det er nødvendigt at kontrollere aftaget i en nødforsyningsituation, er det som udgangspunkt kun time-aflæste forbrugere, der kan vælge afbrydelig nødforsyning. De timeaflæste forbrugere er endvidere ikke så afhængige af gasforsyningen, som fx villakunder, da en del af de timeaflæste forbrugere har mulighed for at skifte brændsel. De timeaflæste forbrugere har et forbrug > 300.000 m³.

47. Derudover er der nogle tekniske og beredskabsmæssige krav som forbrugeren skal opfylde alt efter graden af afbrydelighed. Hyperafbrydelighed kræver fx døgnbemandet beredskab.

Praktiske kriterier

48. Energinet.dk oplyser, at der er en naturlig grænse ved de timeaflæste forbrugere på de 300.000 m³. Men denne gruppe er på ca. 1300 forbrugere, hvilket ifølge Energinet.dk ikke kan fungere i praksis - og slet ikke i en nødforsyningsituation. I en nødforsyningsituation skal alle de afbrydelige forbrugere kontaktes af Energinet.dk og distributionsselskabernes kontrolrum, og evt. skal forbrugernes aftag fysisk lukkes ned. Der er derfor en række praktiske kriterier, der er afgørende for, hvilke forbrugere, der kan tilbyde sig som afbrydelige forbrugere.

49. Med det ny koncept skal distributionsselskaberne implementere en række helt nye opgaver og processer: Nye procedurer for overvågning af afbrydelige forbrugere, data for de afbrydelige forbrugssteder skal hjemhentes, test/simulationer af nødforsyningsituationer og aftaget skal overvåges. Distributionsselskaberne skal evt. fysisk afbryde de forbrugssteder, der ikke overholder aftalen.

50. Ovennævnte forhold har betydet, at distributionsselskaberne over for Energinet.dk har argumenteret for, at der i første omgang skal være en grænse for, hvor mange forbrugssteder, der kan være omfattet for at konceptet i praksis bliver operationelt.

51. Energinet.dk har ikke kunnet finde egentlige objektive begrundelser for en anden grænse end de 300.000 m³. Det skyldes, at alle forbrugere herover er timeaflyste, der er ikke forskel på installationerne, og forbrugernes aftag er jævnt fordelt fra de helt store kraftværker til forbrugere med et aftag på omkring 80-30 mio. m³ til kunder med et aftag fra 20-10 mio. m³ til kunder med et aftag på omkring 5 mio. m³.

52. Nedenfor i tabel 1 ses en oversigt over de timeaflyste forbrugeres forbrug i intervaller mellem 0 - > 10 mio. m³.

Tabel 1: Oversigt over timeaflyste forbrugssteder 2006

Forbrug 2006 (mio. m ³)	Antal forbrugssteder	Samlet forbrug 2006 (m ³)
0 ? 0,3	868	197.620.248
0,3 - 1,0		97.731.548
1,0 - 2,0	191	268.494.116
2,0 - 3,0	70	170.212.552
3,0 - 4,0	36	124.878.223
4,0 - 5,0	15	67.066.651
5,0 - 6,0	12	64.811.599
6,0 - 7,0	14	89.701.993
7,0 - 8,0	8	59.500.468
8,0 - 9,0	3	24.850.663
9,0 - 10,0	6	48.650.600
10,0 -	38	1.820.486.478
Totalt	1261	3.034.005.139

Kilde: Energinet.dk og distributionsselskaberne. En forbruger kan have flere forbrugssteder. Fx kan en virksomhed have tre fabrikker fordelt over flere steder i landet. Hver fabrik er så et forbrugssted.

53. Det samlede forbrug af naturgas i Danmark var i 2006 på ca. 4,2 mia. m³. Heraf havde forbrugssteder med et forbrug på over 10 mio. m³ naturgas om året et samlet forbrug i 2006 på ca. 1,8 mia. m³, hvilket er mere end 40 pct. af det samlede forbrug af naturgas i Danmark.

54. Grænsen på de 10 mio. m³ sikrer på den ene side Energinet.dk's behov for at få begrænset aftaget af gas i nødforsyningsituationer, så forsynings sikkerheden opretholdes. Dvs. tilstrækkelig mængde i relativt "store" klumper. På den anden side sikrer grænsen også, at opgaven for distributionsselskaberne bliver praktisk håndterbar ? og det specielt det første år, hvor det ny koncept bliver implementeret.

55. Energinet.dk har forklaret, at selskabet har anmodet gasleverandørerne om at levere data for deres forventninger til de største forbrugeres (> 10 mio. m³) brug af det nye nødforsyningskoncept, herunder deres forventede valg af hyperafbrydelighed. De indikative data fra gasleverandørerne giver Energinet.dk en indikation af, hvor stor en del af marke-

det, der kan afbrydes inden for henholdsvis tre timer og 36 timer. På baggrund af dette datagrundlag har Energinet.dk vurderet, at der med 10 mio. m³ grænsen og disse kunders forventede afbrydelighedsmængder er nok kapacitet og volumen til at dække nødforsyningshændelserne på det danske marked.

56. Det er Energinet.dk's klare forventning, at selskabet får tilstrækkeligt hyperafbrydeligt (og 36 timers afbrydeligt) nødforsyning. Imidlertid vil den præcise mængde først blive endelig kendt, når de konkrete aftaler om afbrydelig nødforsyning bliver indgået i løbet af september 2007. Hvis det mod forventning skulle vise sig, at der ikke bliver indgået tilstrækkelig aftaler om afbrydelig nødforsyning, vil Energinet.dk som kompensation herfor bestille mere lager, for dermed at kunne opfylde sin forpligtelse om forsyningsikkerhed til det nøduafbrydelige marked.

57. Hensynet til at nødforsyningskonceptet virker i en reel nødforsyningsituation har været afgørende ved fastsættelsen af grænsen. Energinet.dk vurderer, at det nuværende nødforsyningskoncept ikke hænger sammen, og en succesfuld implementering af det ny koncept inden den kommende vinter er derfor afgørende for forsyningsikkerheden på det danske marked.

58. Energinet.dk betragter grænsen på de 10 mio. m³ som en pragmatisk løsning, der muliggør en succesfuld implementering af det ny koncept, samtidig med at det giver mulighed for at vise, om konceptet fungerer i praksis og ved test.

59. Energinet.dk forventer allerede fra næste år at udvide konceptet til flere forbrugere. Energinet.dk vil endvidere analysere muligheden for at flere små forbrugere kan slå sig sammen og byde samlet ind med afbrydelige mængder.

Produkter

60. I det nye koncept er der tre kategorier af nødforsyning, og det er muligt at kombinere disse. Det gælder 60 dages uafbrydelig nødforsyning, 36-timers afbrydelig nødforsyning og hyperafbrydelig nødforsyning, jf. tabel 2.

Tabel 2: Tre kategorier af nødforsyning

Målgruppe	Kategorier af nødforsyning
Alle forbrugere	- Uafbrydelig (60 dages) nødforsyning. Det svarer til det eksisterende produkt Primær Nødforsyning, dvs. fuld nødforsyningsdækning i op til 60 døgn under normale vinterforhold (60-døgns hændelsen). Produktet er målrettet den del af aftaget på afbrydelige forbrugssteder, der ikke kan afbrydes i nødforsyningsituationer.
Forbrugssteder med årsforbrug over 10 mio. m ³	- 36 timers afbrydelig nødforsyning, hvor forbrugeren skal kunne reducere sit gasforbrug inden for 36 timer efter erklæring af nødforsynings-situation. Det er et nyt produkt, som er målrettet til de afbrydelige forbrugssteder, der ikke har mulighed for at reducere aftaget inden for 3 timer, og som ikke har brug for fuld uafbrydelig nøddækning i 60 døgn - Hyperafbrydelig nødforsyning, hvor forbrugeren skal kunne reducere sit gasforbrug inden for 3 timer. Produktet svarer i grove træk til det nuværende produkt Sekundær Nødforsyning ? men med en længere reaktionstid. Forbrugere med hyperafbrydelig nødforsyning er de første, der vil blive afbrudt i nødforsyningsituationer.

Kilde: Energinet.dk

61. En stor forbruger kan dermed kombinere nødforsyningskategorierne så det matcher dennes specifikke mulighed for at afbryde. Det kunne fx gælde en virksomhed, der havde mulighed for at reducere sit aftag med 10 pct. indenfor 3 timer, med op til 30 pct. indenfor 36 timer samt lade det resterende aftag være uafbrydeligt.

62. Energinet.dk finder, at der har været behov for en øget fleksibilitet. Fx er en stor del af de afbrydelige forbrugere kraftvarmeværker eller industrier med varmeproduktion, der typisk ikke har mulighed for totalt at afbryde gasforsyningen.

Tarifstruktur og metode til fastsættelse af tarifniveau

Volumenbaseret nødforsyningstarif

63. Betaling af nødforsyning vil fremover ske via en volumentarif. Dermed betaler alle forbrugere i Danmark fremover for nødforsyning i forhold til det faktiske behov den enkelte forbruger har for gas i en nødforsyningsituation. Den volumenafhængige tarif for

nødforsyning vil gælde for alle forbrugere i Danmark og vil være baseret på forbrugte mængder. Volumentariffen er angivet nedenfor i boks 3.

Boks 3: Volumenbaseret nødforsyningstarif

Betaling for uafbrydelig nødforsyning: 0,0742 DKK/m³ [6]

64. For en forbruger med et årligt forbrug på 10 mio. m³ vil betalingen for uafbrydelig nødforsyning andrage 741.754 kr.

65. Energinet.dk anfører, at med en volumentarif fremgår det klart og gennemsigtigt, hvor meget der betales for nødforsyning. Dermed forsvinder det "rabatelement" mellem gasleverandør og forbruger, som der er i det nuværende nødforsyningskoncept, hvor transportkunderne/leverandørerne kan pulje køb af nødforsyning. Resultatet af den ny metode er, at det er lettere for Energinet.dk at verificere, om de afbrydelige kunder også kan afbrydes reelt. De forbrugere, der indgår aftale med Energinet.dk om afbrydelig nødforsyning, opnår en rabat på den samlede betaling af nødforsyning.

66. Den ny, volumenbaserede tarif for nødforsyning svarer i princippet til den eksisterende volumentarif for transmission af naturgas.

Energinet.dk's kapacitets- og volumenbetaling

67. I det nuværende koncept er nødforsyningsbetalingen en ren kapacitetsbetaling. Derudover er der en betaling for selve transporten. Transportbetalingen relaterer sig til Energinet.dk's hovedydelse ? transmission af gas.

68. For Energinet.dk's hovedydelse er der en tarifstruktur på 75 pct. kapacitetsbetaling og 25 pct. volumenbetaling. Tarifstrukturen angiver i hvilken grad der i tariferingen er en fordeling af kapacitets- og volumenbetaling. Kapacitetsbetalingen relaterer sig til en på forhånd reserveret kapacitet, hvor der via tariffen betales uafhængigt af den aktuelle transporterede mængde naturgas. Volumenbetaling relaterer sig til den faktiske mængde af transporteret gas.

69. Med det nuværende koncept og med udgangspunkt i budgettet for 2007 har Energinet.dk oplyst, at den forventede transport- og nødforsyningsbetaling andrager i alt 846 mio. DKK. Heraf kommer de 200 mio. DKK fra kapacitetsbetaling for nødforsyning, 172 mio. DKK fra volumenbetaling for transport af gas og 646 mio. DKK fra kapacitetsbetaling for transport af gas. Hvis der ses samlet på betaling for både transport og nødforsyning, er der en tarifstruktur på ca. 80/20. (80 pct. fra kapacitetsbetaling og 20 pct. fra volumenbetaling).

70. I det ny koncept og med udgangspunkt i forventninger til tariffen 2007/2008 vil betalingen til transport- og nødforsyning andrage ca. 803 mio. DKK. Heraf udgør de 291 [7] mio. DKK volumenbetaling fra nødforsyning, de 145 mio. DKK volumenbetaling for transport af gas og 367 kapacitetsbetaling for transport af gas. Dette giver en samlet tarifstruktur for både transport og nødforsyning på 54/46 (54 pct. volumenbetaling og 46 pct. kapacitetsbetaling). Tarifstrukturændringen er vist i tabel 3.

Tabel 3: Tarifstrukturændring

	Ny koncept (pct.)	Eksisterende koncept
Transportbetaling	75 kapacitet/25 volumen	75 kapacitet/25 volumen
Nødforsyningsbetaling	0 kapacitet/100 volumen	100 kapacitet/0 volumen
Samlet betaling	46 kapacitet/54 volumen	80 kapacitet/20 volumen

Konsekvenser ved ændringen i tarifstruktur for nødforsyning

71. Ren volumenbetaling er en fordel for kunder med et ujævnt forbrug, mens ren kapacitetsbetaling er en fordel for kunder med et jævnt forbrug. En ændring i en given tarifstruktur vil altid påvirke kunderne forskelligt. Det ses, at der med omlægningen af nødforsyningstariffen bliver en væsentlig større volumenbetaling end tidligere. Dette vil fx kunne påvirke kunder med forholdsvist jævnt forbrug negativt, hvilket bl.a. er en række industrikunder og kraftvarmeværker med jævnt forbrug. Omvendt vil det påvirke andre grupper positivt, fx villakunderne, ujævne kraftvarmeværker og kraftværkerne, jf. tabel 4 nedenfor.

Tabel 4: Konsekvens af ændringen i nødforsyningsbetaling for forskellige kunder [8]

Kundetype	Årsforbrug(m ³)	Ca. Lo-Me- adFaktor re/mindre i i kr.	Betaling priskr/ m ³ i nødforsyning i	Naturgas- priskr/ m ³	Me- re/mindre- betaling/m ³ i pct. af naturgas- pris
Villakunde(uafbrydelig)	2.000	0,36	-26 pr. -0,013 pr. m ³	år7,41	-0,2
Industrikunde1(uafbrydelig)	2-5 mio.	0,65	42.000 ? pr. 0,021 pr. m ³	105.000 år2,92	0,7
Industrikunde2(uafbrydelig)	10-15 mio.	0,50	120.000 ? pr. 0,012 pr. m ³	180.000 år2,9	0,4
IndustriKunde3(uafbrydelig)	30-40 mio.	0,50	300.000 ? pr. 0,01 pr. m ³	400.000 år2,9	0,3
Kraftvarmeværk1(75 pct. afbrydelighed)	40-100 mio.	0,50	280.000 ? pr. 0,007 pr. m ³	700.000 år4,83	0,15
Kraftvarmeværk2(uafbrydelig)	5-10 mio.	0,25	-450.000 900.000pr. -0,09 pr. m ³	?-4,8 år	-1,9
Centralt værk(hyper afbrydelighed)	-	-	-	-	-

Note 1: Prisen er inkl. skat, afgift, transport, lager m.v. Prisen gælder for august 2007 og fremgår af HNGs hjemmeside.

Note 2: Prisen er en indikativ pris for september 2007 beregnet af Energitilsynet. Der er taget udgangspunkt i gennemsnittet af to yderpunkter ? et højt og et lavt. Det ene yderpunkt (lav) er en pris fra EEX (børs i Tyskland) + transport, distribution, lager samt CO₂ afgift. Det andet yderpunkt (høj) er et gennemsnit af listepreiser fra HNG/MN, DONG Energy og Statoil Gazelle for mindre erhvervs kunder (under 300.000 m³) (inkl. transmission, distribution, lager og CO₂). Den indikative pris bliver anvendt på alle tre industrikunder. I praksis vil en kunde med et forbrug på 30-40 mio. m³ - alt andet lige - betale en lavere pris end en kunde med et forbrug på 2-5 mio. m³.

Note 3: Gennemsnitspris i 1. kvartal 2007 - inkl. energifgift og CO₂. (2,56 + 2,04 + 0,198). Kilde: Energinet.dk, HNG/MN, DONG Energy, Statoil Gazelle, Dansk Fjernvarme og egne beregninger.

72. Det er ikke entydigt eller offentligt tilgængeligt, hvad en industrikunde betaler for gas. Energitilsynet har derfor beregnet en indikativ gaspris for en industrikunde ved at tage udgangspunkt i to yderpunkter ? en høj og en lav ? og beregnet et gennemsnit heraf.

73. Såfremt den reelle pris for en industrikunde viser sig at være lavere end den i tabel 4 anvendte indikative gaspris, vil den relative merbetaling i forhold til den endelige pris være større. Hvis den reelle pris fx viser sig at være en lav pris fra EEX[9] på 2,37 kr./m³ for en typisk industrikunde med et årsforbrug på 10-15 mio. m³, vil det betyde at prisen som følge af merbetalingen til nødforsyning vil stige med 0,5 pct. og ikke 0,4 pct. som angivet.

74. Energinet.dk har oplyst, at nødforsyningsbetalingen i dag for en industrikunde med et jævnt forbrug udgør ca. tre pct. af den samlede regning for gas, forudsat at der ikke betales energifgift[10]. Tarifændringen betyder ifølge Energinet.dk for en sådan forbruger, at den samlede energipris vil stige med 0,49 pct., hvis forbrugeren er uafbrydelig i dag, og 0,48 pct. hvis forbrugeren er afbrydelig, og fremover bliver 36 timers afbrydelig. Energinet.dk anvender en naturgaspris på 2,47 DKK/m³ (inkl. transmission, lager og distribution).

75. For så vidt angår prisen for kraftvarmeværker, skal det oplyses, at naturgasprisen til kraftvarmeværker varierer forholdsvis meget. Den store forskel på prisen mellem

industrikunder og kraftvarmeværkerne skyldes, at sidstnævnte også betaler energifgift på 2,04 kr./m³. Angående de centrale værker, har Energitilsynet ikke kendskab til, hvad disse betaler for naturgas. Men Energitilsynet forventer, at det er den kundegruppe, der betaler mindst og har en lav loadfaktor.

76. Samlet ses det af tabel 4, at jo højere loadfaktor, jo større merbetaling til nødforsyning i det ny koncept. Men merbetalingen til nødforsyningen i forhold til gasprisen udgør relativt lidt, nemlig højst 0,7 pct. Det skal bemærkes, at beregningerne forudsætter, et en uafbrydelig forbruger i det ny koncept også var uafbrydelig i det tidligere.

77. Der vil sandsynligvis være tilfælde, hvor nogle forbrugere i det tidligere koncept har opnået en rabat ved at være afbrydelig, men hvor de pågældende forbrugere ikke får mulighed for at være afbrydelig i det ny koncept. Disse forbrugere kan opleve en forholds-mæssig større stigning i prisen i forhold til før. Den præcise rabat for disse forbrugere ? og hvilke forbrugere der har opnået den ? kendes ikke, da det har været forhandlet mellem gasleverandøren og forbrugeren. Som eksempel vil en industrikunde med jævnt forbrug på 2-5 mio. m³ skulle betale i alt 113.000 ? 285.000[11] kr. mere i det ny koncept ved at skifte fra afbrydelig nødforsyning til uafbrydelig nødforsyning. Det er en stigning i nødforsynings-betaling på 0,057 kr./m³, hvilket giver en prisstigning på ca. 2 pct./m³.

78. Men samlet set peger beregningerne imidlertid i retning af, at nogle får en forholdsvist (lille) stigning i gasprisen og andre får et forholdsvist (lille) prisløb i gasprisen ? alt afhængig af loadfaktor. Jo højere gaspris i udgangspunktet, jo mindre relativ stigning/fald, og omvendt. Det har endvidere betydning for en eventuel øget betaling til nødforsyning, om kunden har mulighed for at vælge afbrydelig nødforsyning.

Metode til fastsættelse af konkret størrelse på nødforsyningstariffen

79. Energinet.dk oplyser, at selskabet anvender følgende metode ved den årlige fastsættelse af (det konkrete niveau for) nødforsyningstariffen, jf. Boks 4.

Boks 4: Fremgangsmåde ved fastsættelse af størrelse af nødforsyningstarif

<p>Fastsættelse af behov for gas i nødforsyningssituationer</p> <p>Estimering af omkostninger forbundet med at sikre det samlede behov</p> <p>Estimering af samlede mængder, der pålægges nødforsyningsbetaling</p> <p>Beregning af "grundtarif" for nødforsyning</p> <p>Estimering af samlet værdi af rabat til afbrydelige nødforsyningsforbrugere</p> <p>Beregning af endelig tarif for nødforsyning</p>

Kilde: Energinet.dk

80. Behov for gas: Energinet.dk oplyser, at distributionsselskaberne indsender oplysninger til Energinet.dk om potentielt nødafbrydelige forbrugeres (> 10 mio. m³) historiske aftag. Disse data har Energinet.dk ikke tidligere haft kendskab til. Transportkunderne/gasleverandørerne sender indikative data om de største forbrugeres forventede behov for dækning i nødforsyningssituationer. På baggrund af ovenstående kombineret med de dimensionerede hændelser og Energinet.dk's egne prognoser for samtlige forbrugere, estimerer Energinet.dk det samlede behov for nødforsyning i Danmark. Energinet.dk fremhæver, at den ny metode giver det bedst mulige grundlag for at estimere det reelle behov, og Energinet.dk har i højere grad end tidligere mulighed for at købe korrekt ind.

81. Estimering af omkostninger: Energinet.dk oplyser, at der er en række forskellige omkostninger forbundet med nødforsyning. Tabel 5 nedenfor angiver de forskellige omkostningskategorier i Energinet.dk's omkostningsbase for nødforsyning.

Tabel 5: Energinet.dk's omkostningsbase for nødforsyning

Omkostningskategori

Forrentning af lagergas

Over/underdækning¹

Nødlager (volumenkapacitet i lager)

Fyldningsrestriktion (fra lager)

Ekstraordinær udtrækskapacitet (fra lager)

Syd Arne²

Andet (eksempelvis import af gas fra Tyskland)

Note 1: Tidligere års over- eller underdækning indregnes i omkostningsbasen.

Note 2: Syd Arne er en søledning i Nordsøen, der kan føre gas ind til Danmark ved Jyllands vestkyst.

Kilde: Energinet.dk

82. Estimering af samlede mængder: Energinet.dk forklarer, at da den nye nødforsyningstarif er en volumentarif, estimeres et mængdegrundlag i form af et samlet mængdebudget for det kommende år.

83. Beregning af "grundtarif": Grundtariffen beregnes på baggrund af de samlede omkostninger til nødforsyningsberedskabet i forhold til estimatet af transportererede mængder, dvs. omkostningsbasen/mængdegrundlag.

84. Fastlæggelse af værdi af rabat: Energinet.dk får forventede indtægter fra nødforsyningsbetaling svarende til "grundtariffen" gange de samlede transportererede mængder (til exitzonen). Samtidig udbetaler Energinet.dk en rabat til nødafbrydelige forbrugere.

85. Værdien af den samlede rabat estimeres på baggrund af fastlagte rabatsatser for de forskellige nødforsyningskategorier og de indikative data fra gasleverandørerne om de samlede forventede afbrydelige mængder.

86. Beregning af endelig tarif for nødforsyning: Den samlede værdi af rabatten tillægges derfor omkostningsbasen for at nødforsyningsregnskabet "hviler i sig selv", oplyser Energinet.dk, jf. Boks 5.

Boks 5: Endelig tarif for nødforsyning

(Omkostningsbase + samlet værdi af rabat) / mængdegrundlag

Kilde: Energinet.dk

Nødforsyningsrabat - satser

87. Energinet.dk forklarer, at der er valgt et koncept med en rabatordning fordi de nødafbrydelige forbrugere får et "ringere" produkt end de uafbrydelige nødforsyningsforbrugere, da de er sikret mindre dækning i nødforsyningssituationer end de nøduafbrydelige forbrugere.

88. Niveauet for rabatten bestemmes ud fra en omkostningsbestemt fordelingsnøgle i forhold til de forskellige redskaber, der anvendes i en nødforsyningssituation, og hvor rækkefølgen af "redskaberne" bestemmer allokeringen af omkostningerne til de forskellige nødforsyningskategorier, jf. tabel 6.

Tabel 6: Fordelingsnøgler til allokering af omkostninger ? i pct.

Omkostningskategori	Hyper	36 timer	60 dage
Forrentning af lagergas	0	30	70
Over-/Underdækning	33,3	33,3	33,3
Nødlager (Volumenkapacitet i lager)	0	15	85
Fyldningsrestriktion (lager)	0	0	100
Ekstra udtrækskapacitet	30	35	35
Syd Arne (søledning)	0	5	95
Rabat som følge af fordelingsnøgle	97	90	0

Kilde: Energinet.dk

89. Energinet.dk oplyser, at de konkrete fordelingsnøgler delvist er baseret på et skøn, da det ikke er muligt præcist at bestemme, hvordan de forskellige forbrugergrupper gør brug af de forskellige redskaber. Fordelingsnøglerne afspejler, hvorvidt og i hvor høj grad forbrugeren (i sit valg af kategori) gør brug af de enkelte redskaber til nødforsyningsberedskabet.

90. Det ses fx, at hyperafbrydeligheds produktet ikke bidrager til forrentning af lager, nødlager, fyldningsrestriktion eller reservation af kapacitet i søledningen Syd Arne. Det skyldes, at de forbrugere med et hyperafbrydeligt produkt kun får gas i de første tre timer efter nødforsyningssituationen er opstået, og dermed ikke lægger beslag på hverken lager eller søledningen. Såkaldt linepack i systemet vil typisk være nok til at sikre de hyperafbrydelige forbrugere gas i de første tre timer.

91. Elementerne over/underdækning og ekstra udtrækskapacitet er forholdsvist ligeligt fordelt, da hver kategori ligeligt gør brug af disse poster. Af de øvrige krav ses det fx,

at 60 dages nøduafbrydelighed gør væsentligt mere brug af søledningen end 36-timers afbrydelighed, hvilket afspejler, at søledningen forholdsvis anvendes til den mere langsigtede levering af primært de nøduafbrydelige forbrugere.

92. Energinet.dk fastsætter ud fra de konkrete fordelingsnøgler og de konkrete omkostninger til nødforsyning i første omgang en omkostningsbestemt rabat for hyperafbrydelig og 36-timers afbrydelighed. Rabatten er 97 pct. for hyperafbrydelig og 90 pct. for 36-timers afbrydelighed.

93. Fordelingsnøglerne og rabattsatserne er imidlertid en alt-andet-lige betragtning, der bl.a. forudsætter at et tilstrækkeligt antal forbrugere vælger henholdsvis hyper- og 36 timers afbrydelighed. Af hensyn til at sikre nødforsyningen er dette også vigtigt, og det er derfor afgørende, at rabattsatserne giver tilskyndelse til forbrugerne til at vælge henholdsvis hyperafbrydelig og 36 timers afbrydelighed.

94. Der er begrænset udtrækskapacitet i lagrene, og det er derfor vigtigt, at de største forbrugere af gas lukker af hurtigt. Hvis det ikke sker, kan der opstå situationer, hvor behovet for gas er større, end hvad lagrene kan levere. Mængden af hyperafbrydelig nødforsyning er derfor kritisk for Energinet.dk's leverancer i en nødforsyningssituation, hvorfor Energinet.dk har indbygget en incitamentsstruktur i rabatten for at sikre, at et tilstrækkeligt antal forbrugere vælger hyperafbrydelighed. Derfor har Energinet.dk valgt at sænke rabatten på de 36-timers afbrydelighed i forhold til rabatten på den hyperafbrydelige ? for at give det rette incitament til at vælge hyperafbrydelighed. Rabattsatsen på 36-timers afbrydelig nødforsyning er sænket til 75 pct., jf. nedenfor i tabel 7.

Tabel 7: Rabattsatser for nøduafbrydelige forbrugere

Nødforsyningskategori	Rabat
Hyperafbrydelig nødforsyning	97 %
36-timers afbrydelig nødforsyning	75 %
Uafbrydelig nødforsyning	0 %

Kilde: Energinet.dk

95. Havde rabattsatsen været 90 pct. på 36 timers afbrydelig nødforsyning ? dvs. tæt på de 97 pct., som der gives de hyperafbrydelige - ville der givet være færre kunder, der ville vælge hyperafbrydelig nødforsyning. De fleste ville vælge 36 timers afbrydelighed ? for at opnå en relativ høj rabat kombineret med væsentlig flere timer til at afbryde gassen i. Resultatet ville være, at for få ? om nogen - ville vælge hyperafbrydelig nødforsyning, og dermed ville Energinet.dk alt andet lige have behov for gas fra alternative kilder. Dette ville betyde, at de samlede omkostninger til nødforsyning ville forøges.

96. Det lægges derfor til grund, at en rabat på 90 pct. i princippet er for høj til 36 timers afbrydelighedsproduktet. Fastsættelsen af en noget lavere rabattsats til 36 timers afbrydelighedsproduktet giver forbrugerne de rette incitamenter til at vælge hyperafbrydelige produkter.

97. Rabatten fastsættes årligt som et fast beløb baseret på en indmeldt afbrudsprofil, jf. boks 6.

Boks 6: Fastsættelse af nødforsyningsrabat

98.
$$\text{Nødforsyningstarif} \times [(\text{årligt forbrug} \times \text{andel af hyperafbrydelig nødforsyning} \times 97 \text{ pct.}) + (\text{årligt forbrug} \times \text{andel af 36 timers afbrydelig nødforsyning} \times 75 \text{ pct.})]$$

Test og strafforanstaltninger

99. I det ny koncept indgår forbrugerne en afbrydelighedsaftale med Energinet.dk, hvor forbrugerens afbrydelighedsprofil og de tekniske krav, som forbrugeren er forpligtet til at overholde i tilfælde af en nødforsyningssituation, er angivet. Energinet.dk får dermed kendskab til alle aftaler om afbrydelig nødforsyning, og kan dermed beregne det nøjagtige behov for gas i en nødforsyningssituation.

100. Det fremgår af aftalen, at Energinet.dk årligt vil foretage en test. Aftalen definerer endvidere konsekvenser ved mislighold af aftalen, dvs. strafforanstaltninger i form af bod samt afbrud af hele aftaget på forbrugsstedet.

Test

101. Der indføres med det ny koncept årlige tests/øvelser, der simulerer en nødforsyningsituation, så de afbrydelige forbrugeres evne til at afbryde testes. Energinet.dk har indført tests for at sikre, at afbrydelige forbrugere reelt kan afbrydes.

Strafforanstaltninger

102. De former for væsentlige mislighold, der medfører strafforanstaltninger er: Hvis forbrugeren i forbindelse med to test/øvelser ikke har sikret, at aftaget af naturgas på forbrugsstedet afbrydes, eller hvis forbrugeren i en konkret nødforsyningsituation ikke sikrer, at aftaget af naturgassen afbrydes i overensstemmelse med afbrydelighedsprofilen.

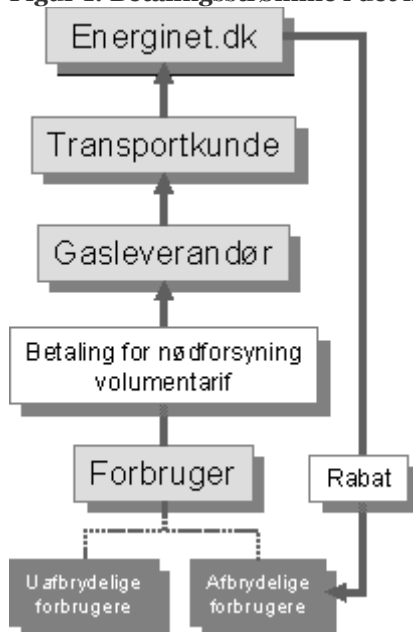
103. Hvis en test viser, at forbrugsstedet ikke blev afbrudt som aftalt, mister forbrugeren 50 pct. af sin årlige nødforsyningsrabat. Den maksimale straf kan højst andrage 1 mio. DKK for at sikre forbrugeren mod uforholdsmæssige økonomiske tab som følge af uforsætlige fejl. Der er endvidere indført en procedure, hvor forbrugeren kontaktes, hvis det konstateres at aftaget på forbrugsstedet ikke er afbrudt i henhold til aftalen.

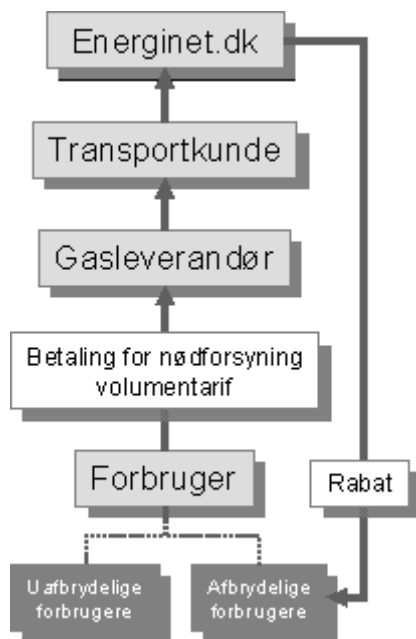
Den relativt høje "bøde" skal give forbrugeren incitament til ikke at melde sig som afbrydelig forbruger, hvis dette ikke er en reel mulighed.

Betalingsstrømme

105. Betaling af nødforsyning, som er pålagt alle mængder transporteret til danske forbrugere, sker som i det nuværende system via gasleverandørerne og transportkunderne. Men det ny i konceptet er udbetalingen af rabatten direkte fra Energinet.dk til forbrugeren. Betalingsstrømmene fremgår af figur 1.

Figur 1: Betalingsstrømme i det ny nødforsyningskoncept

Kilde: Energinet.dk

106. Energinet.dk fakturerer transportkunderne månedligt for nødforsyning ? Transportkunderne viderefakturerer (forventeligt) til gasleverandørerne ? Gasleverandørerne viderefakturerer (forventeligt) forbrugerne baseret på de enkelte forbrugeres konkrete volumenaftag ? Energinet.dk tilbagebetaler rabat direkte til de forbrugere, der har indgået en afbrydelig nødforsyningsaftale.

107. Konceptet fungerer uafhængigt af leverandørskift, da rabatten ikke går via gasleverandøren. Systemet er dermed også mere simpelt for distributionsselskaberne i forhold til før, oplyser Energinet.dk.

Sammenligning af nye koncept med nuværende koncept

108. De vigtigste elementer i det ny koncept adskiller sig fra det nuværende koncept på en række punkter, jf. tabel 8.

Tabel 8: Sammenligning af det ny og nuværende koncept

	Ny Koncept	Nuværende Koncept
Nødforsyningskategorier	3 typer: 60 dages uafbryde-2 typer: Primær = 60 dages uafbrydelig - 36 timers afbrydelig -hed. Sekundær bliver afbrudt efter 1 Hyperafbrydelig (3 ti-time).Kan kombineres[12]	
Hvem er omfattet	Alle timeaflyste forbrugs- (timeafsteder > 10 mio. m ³ kanlæste) forbrugere, der får afbrydelighed. vælge 36 timers og hyperafbrydelighed. For-kunderne/gasleverandøren og dennes brugssteder < 10 mio. m ³ forbrugere. kan kun "vælge" 60 dages uafbrydelighed.	Det er ikke gennemsigtigt, hvilke (timeafsteder > 10 mio. m ³ kanlæste) forbrugere. Det er et anliggende mellem transportperafbrydelighed. For-kunderne/gasleverandøren og dennes brugssteder < 10 mio. m ³ forbrugere.
Nødforsyningstarif Rabat	Der er én nødforsyningstarif, som alle betaler. Tariffen er 100 pct. volumenbaseret. Primær nødforsyning seret. Afbrydelige nødforsyningsforbrugere får en rabat	Der er to tariffer: Primær og sekundær nødforsyningstarif. Disse er 100 pct. kapacitetsbaseret. Primær nødforsyning er tre gange så dyr som sekundær nødforsyning. Transportkunden puljer køb af nødfordbetalt direkte fra Energisyningsydelse, og fordeler selv "rabatten" for nødforsyning mellem sine kunder. Der er forskel iten" for nødforsyning mellem sine kunder. Der er forskel iten" for nødforsyning mellem sine kunder. Der er forskel iten" for nødforsyning mellem sine kunder. Der er forskel iten" for nødforsyning mellem sine kunder.

Aftaleparter	Nødafbrydelige forbrugere indgår aftale direkte med Energinet.dk.	Transportkunderne/gasleverandørerne køber primær og sekundær nødforsyning hos Energinet.dk. Nødafbrydelige forbrugere aftaler dette med gasleverandøren
Krav til forbrugeren og test	Der stilles krav til den afbrydelige forbruger tekniske og kommunikationssmæssigt. Forbrugeren skal i årlig test bevise, at denne reelt kan afbryde i tilfælde af nødforsyningssituation.	Der var ingen test af de afbrydelige forbrugere. Gasleverandøren køber afbrydelig og uafbrydelig nødforsyning puljet til alle sine kunder. Det er ikke dokumenteret, om de kunder, der får afbrydelighedsrabat, reelt kan afbryde.

Distributionselskaberne

109. Et centralt element i det nye nødforsyningskoncept er "10 mio. m³" grænsen for at kunne blive afbrudt og få adgang til rabat på nødforsyningsbetalingen. Energitilsynet har derfor anmodet distributionselskaberne (HNG/MN, DONG Gas Distribution og Naturgas Fyn) om at redegøre for distributionselskabets rolle i forhold til fastsættelsen af grænsen på > 10 mio. m³ pr. forbrugssted, for at kunne være omfattet af/bidrage til nødforsyningskonceptet. Det gælder bl.a. afvejninger i forhold til operationelle og praktiske kriterier, nye processer og implementering m.v.

HNG/MN (distribution)

110. De grundlæggende forudsætninger for at kunne gennemføre nødforsyningskonceptet er ifølge HNG/MN, at der reelt og effektivt kan sikres den forudsatte reduktion af naturgasaftaget. Desuden skal forbrugeren kunne tage de nødvendige beslutninger og handle derefter (døgnbemanding). Forbrugeren skal endelig have opbygget sikkerhedssystemer, der sikrer, at produktionen kan fortsætte i tilfælde af afbrydelse.

111. Potentielt vil alle timeaflyste forbrugssteder kunne bidrage til det valgte nødforsyningskoncept. Efter HNG/Mid-Nord's opfattelse vil en meget stor del af disse imidlertid ikke kunne leve op til de nævnte forudsætninger.

112. HNG/Mid-Nord er opmærksom på, at enhver mængdegrænse vil kunne anfægtes. HNG/Mid-Nord finder imidlertid, at en grænse på 10 mio. m³ er hensigtsmæssig indtil videre. Forbrugssteder med et årsforbrug over 10 mio. m³ skønnes at leve op til de nævnte forudsætninger. Hvis grænsen sænkes til under 10 mio. m³ vil en volumengrænse efter HNG/Mid-Nords opfattelse ikke kunne stå alene, men vil skulle suppleres med andre mere subjektivt prægede kriterier.

113. HNG/Mid-Nord vil foretrække, at der høstes erfaringer med det besluttede nødforsyningskoncept. I lyset af de indhøstede erfaringer kan det så overvejes, om der er behov for eventuelt at revidere ? og i givet fald hvordan - de fastsatte kriterier for at kunne bidrage til nødafbrydeligheden.

DONG Gas Distribution

114. DONG Gas Distribution oplyser, at selskabet pt. sammen med de øvrige gasdistributionselskaber i Danmark er i tæt dialog med transmissionsselskabet om at fastlægge procedurer og rollefordeling i forbindelse med implementeringen af det nye nødforsyningskoncept pr. 1.oktober 2007.

115. Efter DONG Gas Distributions opfattelse blev den nævnte forbrugsgrænse valgt dels ud fra en vurdering af, hvad der initialt kunne dække behovet for afbrydelighed ved nødforsyningssituationer og dels et ønske fra de involverede selskaber om initialt at kunne håndtere de involverede forbrugere i forhold til dataflows og overholdelse af procedurer ved implementering af et nyt koncept.

116. DONG Gas Distribution er positivt indstillet på at vurdere mulighederne for at sænke den initiale grænse for deltagelse i konceptet herunder i forhold til infrastrukturselskabernes varetagelse af de forbundne opgaver samt de potentielt medvirkende forbrugeres evne til at leve op til de medfølgende forpligtelser.

Naturgas Fyn (Distribution)

117. For at sikre en effektiv reduktion af naturgasaftaget i en nødforsyningssituation, er det essentielt, at der sker en reel væsentlig reduktion af det aktuelle naturgasaftag og ikke kun en teoretisk reduktion.

118. Naturgas Fyn finder, at grænsen på 10 mio. m³ pr. år, for at kunne indgå en aftale om afbrydelig nødforsyning, er ganske fornuftig, idet de virksomheder, der her er tale om, har den nødvendige ledelsesmæssige bemanding på døgnniveau til at kunne implementere

en nedlukning af naturgasforsyningen, ligesom de må forventes at have den nødvendige reserveenergi.

119. Naturgas Fyns erfaringer indikerer, at der hos mindre virksomheder ikke er en reel energi back-up i tilfælde af svigt i energiforsyningen, hvorfor sådanne virksomheder vil være langt mindre tilbøjelige til at gennemføre en reel reduktion af naturgasaftaget, selv om det bliver dem pålagt. Endvidere kan det ikke forventes, at mindre virksomheder reelt forstår, hvilke konsekvenser samt energitekniske og økonomiske krav det medfører at indgå en aftale om afbrydelighed. Såfremt disse ting ikke er afklaret og til stadighed indarbejdet, kan det derfor have fatale konsekvenser for virksomheden, når naturgasforsyningen bliver afbrudt.

120. Naturgas Fyn finder, at mindre virksomheder måske kan fristes til at indgå en 36 timers afbrydelig nødforsyningsaftale[13], og dermed betragte den økonomiske kompensation som en reduktion i energiprisen i stedet for at investere i energiforsynings sikkerhed.

121. Når der bliver erklæret en nødforsyningssituation, skal Naturgas Fyn ekstraordinært identificere, hjemtage og registrere de enkelte målersteders aftag, ligesom der et antal gange pr. døgn skal udføres en hurtig og effektiv rapportering til Energinet.dk. Endvidere skal der foretages en skærpet overvågning af disse aftagesteder. Dette vil kræve udarbejdelse af nye IT rutiner samt implementering af nye processer, hvilke stedse skal vedligeholdes for at sikre effektivitet i en nødforsyningssituation.

122. Såfremt der ikke foretages en reel reduktion af naturgasaftaget, skal Naturgas Fyn endvidere fysisk ud for at lukke for naturgastilførslen, hvilket også kan omfatte demontering af komponenter, for at forhindre kunden i at genoptage aftaget før der er givet tilladelse hertil. Såfremt grænsen på 10 mio. m³ sænkes, kan det blive svært for Naturgas Fyn at udføre disse opgaver samtidig med selskabets øvrige drift.

Leverandørerne

123. Energitilsynet har anmodet tre større gasleverandører om kommentar vedr. det ny nødforsyningskoncept for så vidt angår den fastsatte kubikmetergrænse. Det drejer sig om HNG/MN Handel, Statoil-Gazelle og DONG Energy.

124. Energitilsynet har hørt de pågældende gasleverandører, om nogle kunder har udtrykt utilfredshed med den fastsatte grænse pr. forbrugssted. Endvidere har Energitilsynet hørt, om der kunne være kunder, som falder under grænsen på 10 mio. m³, men som konkret har mulighed for at kunne bidrage til nødforsyningskonceptet ved at afbryde sit gasforbrug.

Statoil Gazelle

125. Statoil Gazelle kan bekræfte, at nogle kunder har udtrykt utilfredshed med den fastsatte grænse. Statoil Gazelle formoder, at der er et mindre antal kunder med forbrug under 10 mio. m³, der kan afbryde med varsel på 3 timer (hyperafbrydelighed). Derimod vil der være flere mindre kunder, der forventes at kunne afbryde indenfor 36 timer.

HNG Midt-Nord Handel

126. HNG/MN Handel oplyser, at der eventuelt kunne være nogle lidt mindre virksomheder med brændselssubstitution (fx en stor olietank) ? som fx de store gartnerier eller fjernvarmeopkoblinger ? som kunne være i stand til at afbryde sig selv i en nødforsyningssituation. HNG/MN Handel kender konkret til kunder, der egner sig til at være omfattet af det ny koncept, men som pga. kubikmetergrænsen ikke er inkluderet.

127. HNG/MN Handel finder det så vigtigt, at få implementeret et virksomt nødforsyningskoncept, at individuelle hensyn må tilsidesættes i bestræbelsen på at få det nye nødforsyningsregime implementeret. Når det nye regime er blevet implementeret og har kørt lidt tid, kan grænserne for afbrydelighed sænkes.

128. HNG/MN Handel finder, at det er fint, at Energinet.dk har udmeldt at selskabet som en test vil afbryde forbrugerne engang i løbet af det kommende gasår.

DONG Energy

129. DONG Energy er bekendt med, at en række af dets kunder er utilfredse med, at de fremover udelukkes fra muligheden for at vælge afbrydelig transport og den heraf følgende lavere transportbetaling. DONG Energy kan endvidere bekræfte at have forbrugssteder, som falder under grænsen på de 10 mio. m³, men som konkret har mulighed for at kunne bidrage til nødforsyningskonceptet. DONG Energy tilføjer imidlertid, at selskabet har forståelse for, at Energinet.dk er nødt til at udarbejde et koncept, der kan håndteres administrativt.

130. DONG Energy oplyser, at det nye nødforsyningskoncept afviger væsentligt fra det nuværende koncept. Ændringen af transmissionsbetalingen til større andel af variabel betaling medfører en omfordeling af den samlede transmissionsbetaling fra kunder med mindre

belastning af transportsystemet (høj/middel load faktor) til kunder med høj belastning af systemet (dårlig load faktor).

131. Dvs. kunder med en jævn belastning af transportsystemet ? typisk industrikunder - får en højere betaling ved overgang til det nye koncept, mens kunder med en stor belastning af transportsystemet, særligt i en nødforsyningsituation ? typisk decentrale kraftvarmeværker, gartnerier, fjernvarmeværker ? får en lavere betaling.

132. Det er DONG Energy's opfattelse, at ændringen af transmissionsbetalingen vil få en negativ effekt på naturgasaf sætningen, idet den stigende andel af variabel betaling vil øge marginalomkostningerne ved produktion af el på varme- og elproducerende anlæg.

Dansk Industri

133. Dansk Industri repræsenterer de store naturgasforbrugere. Dansk Industri finder, at indførelsen af det nye nødforsyningskoncept for gas har meget forskellige økonomiske konsekvenser for gaskunderne. Energinet.dk fremhæver, at især industrikunder med en jævn forbrugsprofil og med et forbrug under 10 mio. m³ naturgas rammes økonomisk hårdt ved omlægningen, hvilket er en urimelig konsekvens for en kundegruppe, som netop anvender transmissionsnettet på en fornuftig måde.

134. Omlægningen af nødforsyningskonceptet giver en anden fordeling mellem kapacitets- og volumentariffer. Volumentarifferne for nødforsyning kommer til at slå igennem i den samlede betaling for gastransmission. Dansk Industri anfører, at i det nye koncept vil kapacitetsbetalingen komme til at udgøre kun 45 pct. af transmissionsbetalingen. Det giver en omfordeling mellem kundegrupperne, så forbrugere med et jævnt forbrug kommer til at betale mere for at få transporteret gas, end forbrugere med et ujævnt forbrug.

135. I et længere perspektiv har det betydning for en produktionsvirksomheds udvidelse af produktionen i antal produktionstimer pr. døgn ? uden at ændre deres maksimale timeforbrug kommer til at få en relativt større transportbetaling efter det nye koncept. Den større grad af variabel betaling forringer dermed virksomhedernes mulighed for at forudse de fremtidige transportbetalinger. Konsekvensen kan være, at det samlede gasforbrug i Danmark vil falde.

136. Dansk Industri anfægter endvidere, at der i det nye koncept er en grænse på 10 mio. m³ forbrug pr. forbrugssted. Det betyder, hvor der i dag er ca. 300 kunder på afbrydelige kontrakter, vil kun ca. 40 have mulighed for med det nye koncept at få en rabat på nødforsyningsforsikringspræmien. Tidligere blev rabatten ifølge Dansk Industri fordelt på flere kunder, og var derfor ikke så omfattende som i det nye koncept (rabatten var tidligere på 66 pct. ? nu er den 97 pct. og 75 pct.).

137. Dansk Industri er derfor skeptisk overfor gennemførelsen af konceptet. Der bør være en ægthed i fordeling af transportomkostningerne og en bedre mulighed for at også mindre forbrugere har mulighed for at være afbrydelige.

Lovgrundlag

138. Indledningsvis bemærkes, at bestemmelserne i NGFL og Lov om Energinet.dk vedr. priser og vilkår, som udgangspunkt er rettet mod adgang til og brug af transmissionssystemet. En enkelt bestemmelse i NGFL er delvist rettet mod prisfastsættelse af nødforsyningsydelse, men denne indeholder ikke generelle bestemmelser om objektivitet, gennemsigtighed og ikke-diskrimination.

139. Adgang til nødforsyning er ikke en direkte transportydelse. Men nødforsyningsydelsen er obligatorisk for at få adgang til transportydelser i Danmark. Samtidig er nødforsyningsydelsens priser og vilkår en del af de samlede priser og vilkår fastsat af transmissionselskabet Energinet.dk.

140. Det lægges til grund, at de bestemmelser, der gælder generelt for adgang til transmissionssystemet ? bestemmelser som indeholder krav om gennemsigtighed, objektivitet og ikke-diskrimination - også gælder ved vurderingen af, om metoder for fastsættelse af priser og vilkår for nødforsyningsydelser er i overensstemmelse med lovens bestemmelser.

141. Derfor skal metoderne for tariffer og vilkår for nødforsyning være rimelige, objektive, gennemsigtige og ikke-diskriminerende. Metoderne må ikke i øvrigt være i strid med bestemmelserne i NGFL, Lov om Energinet.dk, BEK om varetagelse af naturgasforsynings-sikkerheden, BEK om økonomisk regulering af Energinet.dk eller forordning 1775/2005 om betingelserne for adgang til transmissionsnet m.v.

Naturgasforsyningsloven

142. Det følger af § 1, stk. 1, at "Lovens formål er at sikre, at landets naturgasforsyning tilrettelægges og gennemføres i overensstemmelse med hensynet til forsyningsikkerhed,

samfundsøkonomi, miljø og forbrugerbeskyttelse. Loven skal inden for denne målsætning give forbrugerne adgang til billig naturgas."

143. Det fremgår af § 1, stk. 2, at "Loven skal i overensstemmelse med de i stk. 1 nævnte formål særligt fremme en bæredygtig energianvendelse, herunder energibesparelser, samt sikre en effektiv anvendelse af økonomiske ressourcer og skabe konkurrence på markedet for handel med naturgas."

144. Det følger af § 7, stk. 5, 2. pkt. at Energinet.dk skal stille sine ydelser til rådighed over for forbrugeren på objektive, gennemsigtige og ikkediskriminerende vilkår.

145. I § 9 fremgår, at "Følgende omkostninger til offentlige forpligtelser skal afholdes af alle forbrugere tilsluttet det sammenkoblede system: 1) Transmissionsselskabernes nødvendige omkostninger til dækning af de opgaver, disse er pålagt efter bestemmelserne i § 11, stk. 3, og § 12, stk. 1, nr. 2, 3 og 6, samt pålagte opgaver vedrørende naturgassikkerhed."

146. Af bemærkningerne til § 9[15], stk. 1 fremgår det, at "Det har i den hidtidige lovgivning på naturgasområdet kun i begrænset omfang været fastlagt, hvilke offentlige forpligtelser der påhviler naturgasselskaberne, og der har ikke været fastsat nærmere regler om, hvorledes omkostningerne forbundet hermed skulle bæres af forbrugerne. Med bestemmelsen i stk. 1 præciseres omfanget af de offentlige forpligtelser, hvis afledte nødvendige omkostninger skal afholdes af alle naturgasforbrugere tilsluttet det sammenkoblede system."

147. Endvidere følger det af bemærkningerne til § 9, stk. 1, at "I praksis vil forbrugernes afholdelse af transmissions- og distributionsselskabernes omkostninger ske ved, at omkostningerne fordeles på alle brugere af transmissions- og distributionsnet, der herefter kan viderefakturere disse omkostninger til forbrugerne, mens forsyningsselskabernes omkostninger fordeles på alle forbrugere direkte. Med hensyn til betaling for omkostninger forbundet med nødforsyning vil kunder med afbrydelige kontrakter ikke skulle betale det samme for denne ydelse som uafbrydelige kontrakter."

148. Det ses i de alm. Bemærkninger, at "Et væsentligt element i lovforslaget er, at alle indenlandske forbrugere på ligeligt grundlag skal bære en forholdsmæssig andel af udgifterne til de offentlige forpligtelser, som naturgasselskaberne pålægges, og som kommer alle forbrugere til gode. Det drejer sig om udgifterne til ?? varetagelse af forsyningssikkerheden, ?".

149. Det følger videre i § 9, at "Transmissions-, distributions-, lager- og forsyningsselskabers øvrige omkostninger påhviler de systembrugere, der modtager selskabets ydelser, og opkræves gennem det enkelte selskabs tariffer."

150. I § 12, stk. 1, nr. 3 følger det, at et transmissionsselskab skal varetage forsyningssikkerheden i Danmark.

151. Det fremgår af § 12 a, at "Et transmissionsselskab skal ved udførelsen af sine opgaver bidrage til at sikre, at der skabes de bedst mulige betingelser for konkurrence på markeder for handel med naturgas, jf. § 1, stk. 2."

152. Det fremgår af § 18, stk. 2, 2. pkt. om adgang til (bl.a. transmissions systemet), at "Selskaberne skal give adgang til systemet på grundlag af objektive, gennemsigtige og ikkediskriminerende kriterier."

153. Det følger af § 36 a, at "Priser og betingelser for anvendelse af transmissions- og distributionsnet samt LNG-faciliteter fastsættes af transmissions-, distributions- og LNG-selskaber efter offentliggjorte metoder, som er godkendt af Energitilsynet."

154. Af bemærkningerne til § 36 a[16] ses bl.a., at "Formålet er at sikre, at metoderne er i overensstemmelse med naturgasforsyningsloven. Der skal bl.a. redegøres for, hvilke overvejelser der ligger bag forskelle i tariffer som følge af forbrugeres og netbrugeres forskellige karakteristika."

155. Det følger af § 37 d, at "Energinet.dk og denne virksomheds helejede datterselskaber kan i priserne for de aktiviteter, som varetages i medfør af § 2, stk. 2 og 3, i lov om Energinet.dk indregne nødvendige omkostninger ?."

156. Det følger af § 38, stk. 1, at "Priser og betingelser for ydelser fra transmissions-, lager- og LNG-selskaber skal fastsættes således, at der ikke diskrimineres mellem systembrugere."

157. Det fremgår af § 38, stk. 2, at "Energitilsynet fører tilsyn med prisernes og betingelsernes rimelighed, jf. stk. 1."

158. Det følger af bemærkningerne[17] til § 38, at "Energitilsynet skal i forbindelse med tilsynet med priserne og betingelsernes rimelighed tage hensyn til de særlige forhold, der gør sig gældende i gassektoren. Transmissions- og lagerselskaberne er f.eks. pålagt offentlige forpligtelser, som er begrundet i hensynet til forsyningssikkerheden .."

159. Det ses af § 41 "Hvis Energitilsynet finder, at priser og betingelser må anses for at være i strid med bestemmelserne i denne lov, kan tilsynet give påbud om ændring af priser og betingelser."

Lov om Energinet.dk[18]

160. Det følger af § 2, stk. 2, at "Energinet Danmarks formål er at sikre en effektiv drift og udbygning af den overordnede infrastruktur på el- og gasområdet og at sikre åben og lige adgang for alle brugere af nettene".

BEK om økonomisk regulering af Energinet.dk[19]

161. "Energinet.dk kan i priserne for de aktiviteter, der varetages i medfør af § 2, stk. 2 og 3, i lov om Energinet.dk, indregne nødvendige omkostninger ved effektiv drift og nødvendig forrentning af kapital.", jf. § 2.

BEK om varetagelse af forsyningssikkerheden[20]

162. Det følger af § 1, at "Bekendtgørelsen har til formål at fastlægge ansvar og opgaver for varetagelse af landets naturgasforsyningssikkerhed, herunder fastsættelse af minimumsstandarder for opretholdelse af forsyningssikkerheden."

163. I § 2, stk. 1 fremgår det, at "Transmissionsselskaber, der er bevillingspligtige efter naturgasforsyningslovens § 10, samt Energinet.dk og dennes helejede datterselskaber, der varetager naturgastransmissionsvirksomhed i medfør af § 2, stk. 2 og 3, i lov om Energinet Danmark, er ansvarlig for varetagelse af naturgasforsyningssikkerheden i Danmark".

164. Endvidere indeholder også transmissionsforordningen bestemmelser om ikke-diskriminerende adgang til transmissionssystemet.

Begrundelse

165. Indledningsvist medgiver Energitilsynet Energinet.dk, at der kan rejses tvivl om, hvorvidt det nuværende koncept sætter Energinet.dk i stand til at opfylde de forpligtelser, der påhviler selskabet i en nødforsyningssituation. Det er derfor nødvendigt at foretage en ændring af konceptet.

166. For så vidt angår Energinet.dk's bemærkning om, at "dette har ført til underdækning[21]" skal det anføres, at underdækning i sig selv ikke behøver at betyde, at konceptet er forkert. Underdækning kan også skyldes en eventuelt uhensigtsmæssig prissætning. Men set i større sammenhæng kan en anden prissætning i det eksisterende koncept næppe løse mange af de uhensigtsmæssigheder Energinet.dk gør opmærksom på.

167. Der er i det nuværende system ikke fuld gennemsigtighed omkring, hvem der er afbrydelige (for Energinet.dk), der er ikke fuld sikkerhed for, at disse kunder faktisk kan afbryde, og det vil derfor fortsat kunne være usikkert, om det uafbrydelige marked ? dvs. kunder der reelt ikke kan undvære gas (selvom de måske kontraktuelt er "afbrydelige) ? vil være dækket i en nødforsyningssituation.

168. Selvom der indtil nu aldrig har været en alvorlig nødforsyningssituation i Danmark, så skal Energinet.dk sikre, at dette marked vil være dækket, såfremt det måtte ske.

169. Nødforsyningsydelse er en del af Energinet.dk's priser og vilkår for adgang til systemet. Energitilsynet skal godkende metoder for fastsættelse af priser og vilkår for nødforsyningsydelserne, inden priserne og vilkårene kan træde i kraft, jf. NGFL § 36 a. Formålet hermed er at sikre, at metoderne er i overensstemmelse med naturgasforsyningsloven.

170. Energitilsynet skal ikke på forhånd godkende de egentlige priser og vilkår for nødforsyning. Energitilsynets godkendelse af metoder vedrører den overordnede principielle metode. Energitilsynet har ikke behandlet alle detaljer i metoden, men har fokuseret på en række hovedelementer. Energitilsynet har endvidere ikke foretaget en konkret vurdering af det specifikke tarifniveau for nødforsyningsydelsen, men alene set på metoden til fastsættelse heraf.

171. Energitilsynet kan efterfølgende - ex post - behandle de konkrete priser og vilkår for nødforsyningsydelsen på baggrund af en klage eller af egen drift og her gribe ind, hvis priser og vilkår vurderes i strid med bestemmelserne i naturgasforsyningsloven.

Rollefordeling

172. Energitilsynet finder, at rollefordelingen er klar og gennemsigtig ? det fremgår tydeligt, hvem der skal gøre hvad. Det synes fornuftigt, at det er gasleverandøren, der har en central rolle over for forbrugerne. Både af hensyn til, når konceptet skal udvides til at omfatte flere forbrugere og af hensyn til at sikre at forretningsmæssigt følsomme oplysninger bliver håndteret på den bedst mulige måde, jf. også Energinet.dk's ansvar om at bidrage til at sikre, at der skabes de bedst mulige betingelser for konkurrence på markedet, jf. NGFL § 12 a.

173. Det synes endvidere hensigtsmæssigt, at det er forbrugeren og Energinet.dk, der indgår aftale om nødafbrydelighed, da Energinet.dk på den måde har bedre overblik over de

mængder, der reelt er "tilgængelige" ved afbrud ? hvorved selskabet er i stand til at varetage forsyningsikkerheden jf. § 12, stk. 1, nr. 3.

Kubikmetergrænsen > 10 mio. m³

174. Energinet.dk har fastsat en grænse for, hvem der kan være afbrydelig forbruger ? og dermed opnå rabat. Formålet med grænsen er at sikre, at de nødvendige mængder gas i en eventuel nødforsyningsituation bliver afbrudt, for at Energinet.dk kan løfte sin opgave med at forsyne det danske marked i tilfælde af en nødforsyningsituation.

175. Energinet.dk skal give adgang til systemet på grundlag af objektive, gennemsigtige og ikkediskriminerende kriterier, jf. NGFL § 18. Priser og betingelser skal fastsættes således, at der ikke diskrimineres mellem systembrugere, jf. § 38. Endvidere er Energinet.dk's formål at sikre en effektiv drift og udbygning af den overordnede infrastruktur og at sikre en åben og lige adgang for alle brugere af nettet, jf. Lov om Energinet.dk § 2. Samtidig hermed varetager Energinet.dk forsyningsikkerheden for naturgas på det danske marked, jf. NGFL § 12, stk. 1, nr. 3 og i henhold til § 2 i BEK om varetagelse af forsyningsikkerheden.

176. Energitilsynet vurderer, at det er nemt håndterbart at sætte en grænse målt pr. kubikmeter. En sådan grænse er objektiv og gennemsigtig og der er ingen tvivl om, hvem der er med i konceptet.

177. De ikke-timeaflæste forbrugere ? dvs. forbrugere under 300.000 m³ naturgas ? kan ikke være med i konceptet, da aftaget skal kunne måles.

178. Men der vil utvivlsomt være forbrugere med et aftag på < 10 mio. m³, der ville kunne undvære gasforsyning i en nødforsyningsituation. De kunne have adgang til alternativt brændsel, have ressourcer til reelt at kunne lukke ned/have vagtberedskab m.v. Disse forbrugere afskæres fra at kunne opnå nødforsyningsrabat, selvom de faktisk er i stand til at kunne afbryde sig selv, og dermed bidrage på lige fod med tilsvarende forbrugere med et forbrug > 10 mio. m³.

179. Det betyder, at der på tværs af virksomheder i konkurrence med hinanden (fx en industrivirksomhed i samme erhverv, gartnerier m.v.) kan være stor forskel på den enkelte virksomheds omkostning til naturgas (for så vidt angår nødforsyningsselementet), alt efter om virksomheden har et forbrug på over eller under 10 mio. m³ naturgas. Den fastsatte grænse på de 10 mio. m³ kan dermed virke diskriminerende for disse virksomheder. Rabatten skal imidlertid holdes op mod de respektive omkostninger/evt. tab der kan være for en virksomhed, der afbrydes/risikerer at blive afbrudt. Disse omkostninger/risici for tab har en uafbrydelig virksomhed ikke.

180. Endvidere skal det forhold, at relativt store forbrugere - der reelt har mulighed for at afbryde, men med et forbrug lig med eller under 10 mio. m³ i forbrug afskæres fra nødforsyningsrabatten - holdes op mod, at det særligt i en implementeringsfase er væsentligt, at konceptet bliver afprøvet og kommer til at fungere.

181. Hensynet til forsyningsikkerheden spiller her en afgørende rolle. Den fastsatte grænse på 10 mio. m³ sikrer, at Energinet.dk får afbrudt en så stor del gas, at selskabet kan overholde forsyningsikkerheden. Samtidig er det væsentligt, at den fastsatte grænse ikke er så lav ? med mange forbrugere til følge ? at distributionsselskaberne ikke kan administrere eller håndtere opgaven operationelt. Kan den ikke håndteres, er der risiko for, at der ikke bliver afbrudt nok gas i en nødforsyningsituation.

182. Derfor ? af hensyn til forsyningsikkerheden ? finder Energitilsynet, at det som helhed ikke er urimeligt, at Energinet.dk i den aktuelle situation i en implementeringsfase har fastsat grænsen, som sket. Der er behov for et velfungerende koncept ? uden risiko for spekulation og uden risiko for, at forbrugere ikke er dækket af naturgas i en nødforsyningsituation.

183. Energinet.dk fremfører, at det er planen at sænke grænsen allerede næste år. Energitilsynet er enig med Energinet.dk i, at kriterierne for, hvilke forbrugere der kan være med i konceptet, bør justeres. Det forekommer ikke rimeligt i længden ? når konceptet er implementeret - at forbrugere med et relativt stort forbrug - og som kan afbrydes, reelt set (alternative brændsler, vagtberedskab m.v.) ikke får mulighed for at bidrage til konceptet, og dermed opnå en rabat som forbrugere, der ligger over den fastsatte grænse.

184. På den baggrund finder Energitilsynet, at Energinet.dk i samarbejde med distributionsselskaberne skal arbejde aktivt på at revidere kriterierne for, hvilke forbrugere, der kan indgå afbrydelige kontrakter. Kriterierne bør i videst mulig omfang give alle reelt afbrydelige forbrugere mulighed for at indgå afbrydelige kontrakter, og dermed opnå nødforsyningsrabat.

185. Energitilsynet er opmærksomt på, at der kan vise sig at være en grænse for, hvor mange forbrugere, der kan være omfattet af konceptet, for at konceptet reelt kan fungere

effektivt i forhold til hvad de nye forbrugere giver anledning til. Samlet set skal Energinet.dk bl.a. tage hensyn til markedets funktion generelt, omkostningerne til håndtering af nødforsyningsforpligtelsen i forhold til en effektiv drift heraf samt til at procedurerne ved en eventuel nødforsyningssituation og test heraf er praktisk gennemførlige.

186. Samlet set er det Energitilsynets vurdering, at Energinet.dk's fastsatte kubikmetergrænse ikke er i strid med NGFL §§ 12 og 38, stk. 1, Lov om Energinet.dk § 2 og BEK om forsyningssikkerheden § 2.

Produkter

187. Energinet.dk har indført flere nødforsyningsprodukter, og det er muligt at kombinere dem, så de matcher forbrugers individuelle afbrydelighedsprofil. Flere forbrugere får dermed mulighed for at blive omfattet af konceptet. Det gælder fx de forbrugere, der ikke har mulighed for at afbryde med det samme, men først efter 36 timer. Nødforsyningskonceptet bliver mere smidigt til gavn for både forbrugere og Energinet.dk, da Energinet.dk på den måde åbner op for afbrydelighedsmængder fra forbrugere, der ellers ikke ville kunne være omfattet, hvilket er en fordel i forhold til Energinet.dk's varetagelse af forsyningssikkerheden, jf. NGFL § 12.

188. Den større fleksibilitet for forbrugere med de nye produkter bidrager til at sikre en større grad af rimelighed ved fastsættelse af priser og betingelser, da flere får muligheder for at være omfattet af konceptet.

189. Samlet set finder Energitilsynet, at de nye nødforsyningsprodukter ikke er i strid med NGFL § 12 om Energinet.dk's varetagelse af forsyningssikkerheden eller i strid med princippet i § 38, stk. 2 og lovbestemmelserne hertil om at priserne skal være rimelige.

Tarifstruktur for nødforsyning

190. Betaling til forsyningssikkerheden skal afholdes af alle forbrugere tilsluttet det sammenkoblede system. Med hensyn til omkostninger forbundet med nødforsyning vil kunder med afbrydelige kontrakter ikke skulle betale det samme for denne ydelse som uafbrydelige kontrakter, jf. NGFL § 9 og bemærkningerne hertil.

191. Energinet.dk skal sikre en effektiv drift og udbygning af den overordnede infrastruktur og sikre en åben og lige adgang for alle brugere af nettet, jf. Lov om Energinet.dk § 2. Energinet.dk skal fastsætte priser og betingelser således, at der ikke diskrimineres mellem systembrugerne, jf. NGFL § 38.

192. Betaling til nødforsyning vil fremover være volumenbaseret. Alle forbrugere vil dermed skulle betale det samme beløb pr. kWh forbrugt. Kun afbrydelige forbrugere kommer til at betale mindre pr. kWh som følge af rabatordningen. I det nuværende koncept er betaling til nødforsyning en kapacitetsbetaling? dvs. en betaling i forhold til den reserverede transportkapacitet, men uafhængigt af forbruget.

193. Dansk Industri og DONG Energy har peget på, at ændringen af nødforsyningsbetalingen til en variabel betaling medfører en omfordeling af den samlede transmissionsbetaling fra kunder med et forholdsvist jævnt forbrug til kunder med et ujævnt forbrug. Det skyldes, at volumentarifferne for nødforsyning kommer til at slå igennem i den samlede betaling for gastransmission. Konsekvensen kan ifølge begge parter være, at det samlede gasforbrug i Danmark vil falde. Et eksempel på en typisk ujævn forbruger er et stort kraftværk, gartneri eller fjernvarmeværk, mens en industrikunde typisk vil have en noget jævne profil.

194. Energitilsynet har tidligere godkendt og analyseret forhold omkring tarifstruktur for Energinet.dk's transmissionssystem for naturgas. Det følger heraf bl.a., at "Energitilsynet finder, at det er af stor betydning for et marked, hvilke tarifstruktur der vælges? særligt når strukturen har fordelingsmæssige konsekvenser." og "Når hovedvægten (75 %) af en transportkundes betaling for transport i transmissionssystemet udgør en kapacitetsbetaling, reflekterer det i rimelig grad omkostningerne samt giver incitamenter til at udnytte systemet effektivt".^[22]

195. Energitilsynet godkendte i november 2004 en kombineret kapacitets- og volumenbetaling i transmissionssystemet for transport af gas og en ren volumenbetaling i distributionssystemet for transport af gas. Energitilsynet bemærkede hertil, at "Det er Energitilsynets opfattelse, at flere forskellige tarifstrukturer som udgangspunkt kan rummes inden for NGFL's bestemmelser."

196. Diskussionen omkring tarifstruktur er kompleks, men det er vigtigt at påpege, at den ikke tidligere har været rettet mod selve nødforsyningsydelsen, men alene på selve transportydelsen.

197. Det er klart, at når der ses på den samlede betaling til både transport og nødforsyning, vil der fremover være en større vægt af volumenbaseret betaling end tidligere. Dette

vil alt andet lige give en vis omfordeling mellem forbrugerne. Dette ses også ovenfor under afsnittet om konsekvensen ved ændringen i tarifstruktur for nødforsyning.

198. Beregningerne viser, at den ny struktur med 100 pct. volumenbaseret nødforsyning kommer til at påvirke kundegrupperne forskelligt, alt efter om disse har et ujævnt eller et jævnt forbrug. Kraftværkerne, villakunderne og de ujævne kraftvarmeværker vil ? alt andet lige - typisk opleve et lille prisfald. Omvendt vil de jævne industrikunder og jævne kraftvarmeværker typisk opleve en lille prisstigning.

199. Isoleret set må de respektive prisstigninger og prisfald betragtes som af forholdsvis lille betydning, da de er meget beskedne i forhold til den samlede gaspris. Der kan imidlertid være en række forbrugere, der opnår en forholdsvis større prisstigning[23], såfremt de har fået en afbrydelighedsrabat i det nuværende koncept, og ikke har mulighed for at få en afbrydelighedsrabat i det ny koncept. Også denne større prisstigning vurderes som relativt beskedne i forhold til den samlede gaspris.

200. Nødforsyning er obligatorisk ved adgang til systemet (til det danske marked). Derfor kan nødforsyningsbetalingen umiddelbart fremstå som en del af den samlede betaling for transport af gas. Men det er væsentligt at pointere, at nødforsyningsydelsen er en forsikring for at kunne få leveret gas i tilfælde af en nødforsyningssituation. Hertil kommer at Energinet.dk's omkostninger til at kunne opfylde nødforsyningsforpligtelsen er relateret til den mængde gas, der forventes forbrugt i en nødforsyningssituation.

201. Det er rigtigt, at en kapacitetsbetaling giver incitamenter til et jævnt forbrug, og dermed giver incitamenter til at udnytte et system så effektivt som muligt. Det skal imidlertid igen fremhæves, at nødforsyningsbetalingen ikke er en transportbetaling, og dermed ikke en betaling for at anvende et transportsystem.

202. Men uanset hvorledes omlægningen af nødforsyningstariffen til volumenbaseret tarifiering påvirker de respektive kundegrupper, så er det givet, at det følger af NGFL's specifikke bestemmelse omkring betaling til nødforsyning, at omkostningerne hertil skal afholdes af alle forbrugere, jf. NGFL § 9. Energinet.dk's bestemmelse om, at betaling til nødforsyningsydelsen skal ske ved variabel betaling, således at alle forbrugere kommer til at betale et fast beløb pr. transporteret (forbrugt) mængde, vurderes derfor ikke at være i strid med NGFLs § 9. Alle forbrugere bidrager til at betale for nødforsyningsydelsen, og via rabatordningen er der forskel på nødafbrydelige og ikke nødafbrydelige forbrugere. Endvidere ses det, at eventuelle prisstigninger/prisfald er forholdsvis beskedne i forhold til naturgasprisen.

203. Samlet set er det derfor Energiteilsynets vurdering, at det ikke er i strid med NGFLs bestemmelser, at Energinet.dk indfører volumenbaseret betaling for nødforsyningsydelsen, jf. NGFL §§ 9 og 38 samt Lov om Energinet.dk § 2.

Metode til fastsættelse af tarifniveau

204. Energiteilsynet finder, at metoden til fastsættelse af tarifniveauet for nødforsyning fremtræder objektiv, gennemsigtig og omkostningsrelateret. Hvert element og skridt i tarifberegningen er nøje forklaret, og hvert element i omkostningsbasen er vist.

205. Energinet.dk forklarer endvidere, at den ny metode giver det bedst mulige grundlag for at estimere det reelle behov for gas ? og dermed købe korrekt ind. Dette følger NGFLs bestemmelse om, at Energinet.dk i sine priser kan indregne de nødvendige omkostninger[24]. Samlet set synes metoden at være rimelig og ikke i strid med NGFLs bestemmelser, jf. NGFL § 18 om at Energinet.dk skal give adgang på grundlag af objektive, gennemsigtige og ikkediskriminerende kriterier og § 37 d om at Energinet.dk i priserne kan indregne de nødvendige omkostninger.

Nødforsyningsrabat

206. Energiteilsynet finder, at princippet med at tilbagebetale en rabat direkte til de nødafbrydelige forbrugere er gennemsigtigt og ikke-diskriminerende, jf. NGFL § 18 om adgang til systemet på baggrund af objektive, gennemsigtige og ikkediskriminerende kriterier og fastsættelse af priser således at der ikke diskrimineres mellem systembrugerne, jf. NGFL § 38, stk. 1.

207. Princippet sikrer bl.a., at det er de rette afbrydelige forbrugere, der bliver kompenseret for, at de i en eventuel nødforsyningssituation lader sig afbryde ? til gavn for det resterende marked. Det følger også af bemærkningerne til NGFL, at de afbrydelige forbrugere ikke skal betale det samme som de uafbrydelige forbrugere for nødforsyning, jf. NGFL § 9.

208. For så vidt angår den metode Energinet.dk anvender til at beregne rabatsatsen, finder Energiteilsynet at Energinet.dk har forsøgt at opgøre disse objektivt i forhold til, hvilke omkostninger de enkelte kategorier af nødforsyning giver anledning til. Rabatsatsen afspej-

ler dermed ? baseret på et kvalificeret skøn ? de elementer af nødforsyningsberedskabet som de enkelte nødforsyningskategorier lægger beslag på.

209. Energitilsynet vurderer, at en rabatsats på 90 pct. for "36 timers afbrydelighed" vil kunne betyde, at for få vil vælge hyperafbrydelighed, hvorefter Energinet.dk alt andet lige får øgede omkostninger til nødforsyning. Formålet med en lavere rabatsats er dermed at være adfærdsregulerende.

210. Uanset et omkostningsrelateret element, så finder Energitilsynet, at det ikke er i strid med NGFL, at Energinet.dk har valgt at sænke rabatten på 36-timers afbrydelighed i forhold til hyperafbrydelighed. Det skyldes, at Energinet.dk ønsker at give de rette incitamenter til, at et tilstrækkeligt antal forbrugere vælger hyperafbrydelig. Hensynet til, at Energinet.dk sikrer sig tilstrækkelige hyperafbrydelige mængder i en nødforsyningssituation må her veje tungest, jf. NGFL § 12 og 38, stk. 1. Der er dermed samlet en vis omkostningsmæssig og forsyningsikkerhedsmæssig begrundelse i incitamentselementet.

211. Energitilsynet finder imidlertid, at Energinet.dk bør revurdere prisforskellen mellem de to afbrydelighedsprodukter inden næste reguleringsperiode i lyset af de erfaringer Energinet.dk opnår med forbrugernes tilslutning til de respektive afbrydelighedsprodukter.

Test og strafforanstaltninger

212. Energinet.dk har indført tests af systemet, for at sikre sig, at de afbrydelige forbrugere reelt kan afbrydes i en nødforsyningssituation. Energinet.dk har endvidere indført en strafforanstaltning der medfører, at forbrugeren skal betale 50 pct. af den årlige rabat, hvis en test viser, at forbrugeren ikke har afbrudt som aftalt.

213. Det er Energitilsynets vurdering, at det ikke er urimeligt ? men faktisk nødvendigt - at indføre tests. En afbrydelig forbruger opnår en forholdsvis stor rabat, ved at være afbrydelig. Samtidig kan det have store konsekvenser for andre forbrugere, hvis det viser sig, at den pågældende forbruger alligevel ikke kan afbryde. Det synes i lyset heraf ikke urimeligt eller diskriminerende i øvrigt, jf. NGFL § 38, at den pågældende forbruger i en test konkret skal dokumentere, at denne reelt kan afbryde. En test kan endvidere også være en fordel for en afbrydelig forbruger på den måde, at denne får afprøvet, hvordan denne skal forholde sig i en eventuel nødforsyningssituation.

214. Indførelsen af tests skal generelt ses i lyset af det nuværende koncept, hvor det er formodningen, at der er nogle forbrugere, der har meldt sig som afbrydelige, uden reelt at kunne afbryde i praksis. Det er nødvendigt, at det ny koncept kommer til at fungere. Tests kan give en større garanti for, at de afbrydelige forbrugere også kan afbrydes i praksis.

215. Testen vil opfange eventuelt forbrugere, der viser sig alligevel ikke at kunne afbryde i tide. Derudover vil en test kunne have en vis præventiv effekt i form af, at en forbruger overvejer en ekstra gang, om denne har mulighed for at bidrage til konceptet.

216. Det væsentligste argument for at anvende tests, er imidlertid at få bekræftet, at de afbrydelige forbrugere reelt kan afbrydes i praksis, da det ellers vil kunne få store konsekvenser for hele naturgasmarkedet i tilfælde af en nødforsyningssituation. På den baggrund finder Energitilsynet det ikke i strid med NGFL at indføre tests, jf. NGFL § 12 om Energinet.dk's varetagelse af forsyningsikkerheden og § 38 om at fastsætte priser og betingelser således, at der ikke diskrimineres mellem systembrugerne, samt bemærkningerne til § 38 om at Energitilsynet i sin rimelighedsvurdering skal tage hensyn til de særlige forhold, der gør sig gældende i gassektoren i forhold til forsyningsikkerheden.

217. For så vidt angår de indførte "straf" foranstaltninger forklarer Energinet.dk, at disse skal give incitament til ikke at indgå aftaler om afbrydelig nødforsyning, der ikke kan overholdes. Med andre ord skal strafforanstaltningerne medvirke til, at det kun er de reelt afbrydelige, der bidrager til nødforsyningskonceptet.

218. Det er ikke ualmindeligt i professionelle forhold at anvende "bøder". For så vidt angår incitamentselementet har Energitilsynet i den tidligere metodegodkendelse fra 2004 udtalt, at "Det er Energitilsynets opfattelse, at vurderingen af et incitamentsbaseret element skal ses i sammenhæng med NGFL's formål og principper som helhed, som f.eks. effektiv udnyttelse af infrastruktur, velfungerende naturgassystem, effektiv anvendelse af ressourcer, forsyningsikkerhed og sikker transport af naturgas. Et incitamentsbaseret element må ikke være i strid med de generelle bestemmelser om priser og vilkår, dvs. adgang til systemet på grundlag af objektive, gennemsigtige og ikke-diskriminerende kriterier." samt " ? der kan være en omkostningsmæssig begrundelse indbygget i et incitamentsrelateret tarif/gebyr. F.eks. kan fravær af visse gebyrer på længere sigt via transportkundernes uhenigtsmæssige adfærd risikere at øge omkostningerne for alle brugere af nettet."

219. Formålet med strafforanstaltningen er også her at give incitamenter til en adfærd, der ikke er til ulempe for alle brugere af nettet og forsyningsikkerheden generelt, jf.

NGFL § 12. Ved rimelighedsvurderingen er det endvidere vigtigt at holde for øje, at straffen beregnes ud fra en rabat forbrugeren har modtaget, fordi denne erklærede at kunne afbryde sin gas. Når så forbrugeren alligevel ikke kunne afbryde sin gas, så er denne reelt en uafbrydelig forbruger, og er dermed reelt ikke berettiget til at have modtaget den pågældende rabat. Strafforanstaltningen vurderes dermed ikke at diskriminere mellem forbrugere, jf. NGFL § 38, stk. 1. I forlængelse heraf, finder Energitilsynet at det er rimeligt samt styrker gennemsigtigheden, at Energinet.dk har fastsat en grænse for, hvor meget en "straf" kan andrage.

220. Samlet finder Energitilsynet det ikke urimeligt, at Energinet.dk har indført tests og strafforanstaltninger i det ny nødforsyningskoncept, jf. NGFL § 12 og 38.

Sammenfatning

221. Det er samlet set Energitilsynets vurdering, at Energinet.dk's metode for tariffer og vilkår for nødforsyningsydelser ikke er i strid med NGFLs bestemmelser og Lov om Energinet.dk. Energinet.dk skal imidlertid arbejde aktivt på at sikre, at de forbrugere der reelt har mulighed for at indgå afbrydelighedskontrakter, også får mulighed herfor.

[1] Som fx hvis der sker brud på søledningen fra Nordsøen i vinterperioden

[2] Tredøgns- og 60 døgnehændelserne er en del af den nødforsyningsstrategi, som Energinet.dk har anmeldt til Energistyrelsen. Endvidere fremgår hændelserne af BEK om varetagelse af forsyningssikkerheden.

[3] "Godkendelse af metoder til fastsættelse af priser og vilkår for transmission og distribution af naturgas" af 22. november 2004

[4] Lov om naturgasforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1116 af 8. november 2006, med de ændringer der følger af lov nr. 549 af 6. juni 2007. (NGFL)

[5] Energinet.dk er ? som ansvarlig for forsyningssikkerheden - forpligtet til at købe tilstrækkeligt ind til at kunne levere til de reelt uafbrydelige forbrugere ? uanset om en række af disse har "ageret" afbrydelig forbrugere.

[6] Prisen opgøres pr. kWh på Energinet.dk's prisblad. Pris pr. kWh = 0,00607 DKK. En m³ svarer til 12,22 kWh (øvre brændværdi).

[7] De 291 mio. DKK indeholder også den samlede værdi af den rabat, Energinet.dk skal tilbagebetale til de afbrydelige forbrugere. Den rene omkostning til nødforsyning er 200 mio. kr. De 291 mio. er anvendt, da det er denne betaling der kommer til at påvirke tarifieringen til alle forbrugere.

[8] En del af tallene i Tabel 4 vedr. årsforbrug, loadfaktor og mere/eller mindrebetaling nødforsyning er af fortrolighedshensyn afrundet eller fjernet (centralt kraftværk). Energitilsynet kender naturligvis de præcise tal.

[9] EEX pris på 1,77613 kr./m³ + transmission til Danmark (fra Tyskland), transmission i Danmark, distribution og lager samt CO₂.

[10] Industrikunden antages at have en loadfaktor 0,52 og et årsforbrug på 10 mio. m³.

[11] Den præcise rabat kendes ikke, da det har været forhandlet mellem gasleverandøren og industrikunden. Merbetalingen er således et skøn baseret på oplysninger fra Energinet.dk.

[12] Noget af gasforbruget kan være uafbrydeligt, noget 36 timers afbrydeligt og noget hyperafbrydeligt.

[13] Naturgas Fyn kommenterer ikke hyperafbrydelig nødforsyning, idet Naturgas Fyn har den opfattelse, at hyperafbrydelighed alene vil blive tilbudt/krævet af de centrale kraftværker.

[14] Lov om naturgasforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1116 af 8. november 2006, med de ændringer der følger af lov nr. 549 af 6. juni 2007. (NGFL)

[15] Bemærkninger til lovforslag L 239, som fremsat 29. marts 2000

[16] Bemærkninger til § 2, nr. 38 i lovforslag L 236, som fremsat 21. april 2004.

[17] Bemærkninger til lovforslag L 239, som fremsat 29. marts 2000

[18] Lov nr. 1384 af 20. december 2004

[19] Bekendtgørelse nr. 965 af 21. september 2006

[20] Bekendtgørelse nr. 884 af 21. august 2006

[21] I nødforsyningsregnskabet

[22] "Godkendelse af metoder til fastsættelse af priser og vilkår for transmission og distribution af naturgas", Energitilsynets afgørelse af 22. november 2004.

[23] På ca. omkring 2 pct. Bemærk at tallet er behæftet med den usikkerhed, at den præcise rabat kun er kendt af den pågældende forbruger og gasleverandøren.

[24] Energitilsynet har ikke taget konkret stilling til, om det er de nødvendige omkostninger, der anvendes, men metoden afspejler, at det er tilstræbt at tage udgangspunkt i disse.

